

[Margrete Auken]

skulle i så fald, før anlæggestilladelsen blev givet, til behandling i folketinget. Under en sådan behandling ville der blive mulighed for en grundig gennemarbejdelse af dette anlæg, dets bundethed til uranudvindingen i Grønland, der i dag møder meget bred modstand blandt grønlænderne, dets foregribelse af indførelse af atomkraft i Danmark, og hvad der ellers kunne komme på tale.

SF er meget skeptisk over for et sådant projekt, men selv blandt de partier, der gerne ville støtte en lovgivning, som gav grønt lys for uranpilotanlægget, må der være stærk utilfredshed med, at dette anlæg unddrages den kontrol og debat, som 1976-loven helt klart satte som betingelse. Flertallet af partier i folketinget – tilhængere såvel som modstandere af atomkraft – ønskede ikke, at atomkraften skulle omgærdes med lusk og lukkethed. Heller ikke anlæg, der havde *forbindelse* med atomkraft.

Derfor sluttede alle disse partier op om 1976-loven, og derfor må de samme partier i dag stå ved det mod og den vilje til demokrati, som de gav udtryk for i 1976, i stedet for at affinde sig med, at det store uranudvindingsprojekt listes igennem ad bagdøren helt uden andre formelle godkendelser end de af 1962-loven foreskrevne, nemlig ministeriel tilladelse – kun ministerens, ikke folketingets – og det *alene* af en del af anlægget, nemlig affaldsdelen. Resten vil man »aftale« mellem Risø, sundhedsstyrelsen og miljøstyrelsen. Helt uden om åbenhed og demokrati.

Idet jeg i øvrigt henviser til forslaget bemærkninger, anbefaler jeg det til folketingets velvillige behandling.

Rahbæk Møller (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om EFs 1. livsforsikringsdirektiv.

(Beslutningsforslag nr. B 53).

Jeg skal i øvrigt henviser til beslutningsforslagets tekst og de bemærkninger, som ledsager det.

Ernst Schmidt (FP):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om etableringsmuligheder for nye virksomheder i ikke-udnyttede landbrugsbygninger m. v.

(Beslutningsforslag nr. B 54).

Jeg skal i øvrigt henviser til forslaget og de bemærkninger, som ledsager det.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene:

Formanden:

Inden vi går i gang med spørgsmålene, skal jeg meddele, at der er temmelig mange rettelser til listen.

Det som nr. 2 opførte spørgsmål (spørgsmål nr. 418), der er stillet af hr. Poulsgaard (FP) til undervisningsministeren, og det som nr. 6 opførte spørgsmål (spørgsmål nr. 417), der er stillet af hr. Poulsgaard (FP) til arbejdsministeren, udgår efter anmodning fra spørgeren til skriftlig besvarelse.

Det som nr. 3 opførte spørgsmål (spørgsmål nr. 363), der er stillet af hr. Nymann (FP) til statsministeren, og de som nr. 11 og 12 opførte spørgsmål (spørgsmål nr. 438 og 439), der er stillet af hr. Poulsgaard (FP) til ministeren for kulturelle anliggender, udsættes efter anmodning fra spørgerne til næste spørgetid.

Det vil altså sige, at vi kun har 7 spørgsmål i dag, og det gør, at vi får brug for ministrene lidt hurtigere. Jeg er ikke i tvivl om, at de er parat.

Spm. nr. 440

1) Til udenrigsministeren af:

Hanne Engberg (SF):

»Mener ministeren, at Europa-Parlamentets vedtagelse af tillægsbudget II for 1980 er gyldig?«

Skriftlig begrundelse

I en notits til medlemmerne af markedsudvalget, dateret 5. januar 1981 (bilag nr. 59), udtrykker ministeren, at den danske regerings indbetaling til tillægsbudget II ikke er udtryk for stillingtagen til gyldigheden af tillægsbevillingen.

[Hanne Engberg]

Det er en tvivlsom regnskabsmæssig og politisk praksis at udbetale penge på et grundlag, man ikke vil udtale sig om gyldigheden af. Derfor må regeringen præcisere sin holdning.

Frankrig, Vesttyskland og Belgien har som bekendt nægtet at indbetale deres andele ud fra den betragtning, at Europa-Parlamentets beslutning står i modstrid til princippet om EF-budgettets etårighed.

Danmark har tilsyneladende en anden holdning, og begrundelsen for en sådan må det være i offentlighedens interesse at kende. Som sagen står, må den danske offentlighed få det indtryk, at Danmark er endog mere integrationsvenligt, end Vesttyskland er.

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Parlamentets fremgangsmåde, at indsætte en bevilling, som Kommissionen ikke kan bruge, og som derfor må overføres til det følgende budgetår, må siges at være angribelig, men ikke af så alvorlig karakter, at det fører til ugyldighed. Den pågældende bevillingsforøgelse på 266 mill. europæiske regningsenheder ligger inden for den maksimale stigningssats for ikke-obligatoriske bevillinger fra 1980-budgettet, som er fastsat til 13,3 pct.

Under drøftelserne i folketingets markedsudvalg i efteråret 1979 om 1980-budgettet fremlagde regeringen som sit forhandlingsoplæg, at den ville tilstræbe overholdelse af den maksimale stigningssats, men i sidste instans acceptere en aftale med Parlamentet om et begrænset beløb herudover. Der er således ikke tvivl om, at regeringens handlemåde er i overensstemmelse med det forhandlingsoplæg, der tidligere er forelagt folketingets markedsudvalg.

Ved den samtidige vedtagelse af budgettet for 1981 har Parlamentet ligeledes holdt sig inden for de bevillinger, der i henhold til den maksimale stigningssats, som for dette års budget er fastsat til 12,2 pct., er til rådighed. Der er således heller ikke, når det drejer sig om konsekvenserne for 1981-budgettet, tvivl om, at regeringen har handlet inden for forhandlingsoplægget.

Den erklæring, regeringen har afgivet samtidig med indbetalingen, og som spørgeren henviser til, skyldes to hensyn: dels er der det rent juridiske – det er muligt, at Domsto-

len får overladt at tage stilling til spørgsmålet, eftersom der er uenighed mellem Kommissionen og nogle medlemslande, og regeringen vil naturligvis respektere Domstolens afgørelse, lige meget i hvilken retning den måtte gå – dels er der mulighed for gennem drøftelser i Ministerrådet at finde en passende forhandlingsløsning, som Danmark er rede til at bidrage til, såfremt der er mulighed for det.

Endelig vil jeg gerne understrege, at spørgsmålet om betaling eller ikke-betaling intet har at gøre med graden af integrationsvenlighed, som er nævnt i spørgerens begrundelse.

Hanne Engberg (SF):

Udenrigsministeren svarede, at Europa-Parlamentets fremgangsmåde er angribelig, men ikke så alvorlig, at den medfører ugyldighed. Og udenrigsministeren henviser til, at det tillægsbudget, som Parlamentet har vedtaget, ligger inden for de forhandlede stigningstakter. Det er helt rigtigt, og det er heller ikke spørgsmålet om stigningstakter, der interesserer mig. Men det er det spørgsmål, som udenrigsministeren henførte til en juridisk afgørelse, som Domstolen nu formodentlig skal foretage, fordi som bekendt Vesttyskland, Frankrig og Belgien har bestridt, at den vedtagelse, der er sket i Parlamentet, er lovlig. Det skyldes ikke stigningstakten, men det skyldes, at man laver et tillægsbudget for året 1980, som skal bruges i 1981, og det er ifølge finansregulativet fra 1977, afsnit 1, artikel 1, § 2, ikke muligt, idet der står: »de bevillinger, der opføres på budgettet, gives kun for et enkelt regnskabsår«, og undtagelsen findes i § 5, hvor der står: »ved uundgåelige, usædvanlige eller uforudsete omstændigheder kan Kommissionen forelægges foreløbige forslag til tillægs- eller ændringsbudget«.

Det er altså også dette, man har henholdt sig til, når man overfører budget fra 1980 til 1981 og derved går ud over budgettets etårighed. Dette er sket – og det siges meget tydeligt i den betænkning, der er kommet fra budgetudvalget i Parlamentet – fordi man ønsker at bruge mere til regional- og socialfonde i 1981, end man har mulighed for inden for 1981-budgettet. Derfor bruger man

[Hanne Engberg]

altså en slags regnskabsfif til at kunne få flere midler i 1981.

Det mener jeg er forkasteligt; det er en måde at give Parlamentet politisk magt på, og det er derfor også en måde at integrere vores sociale regionalpolitik i EF på, som ikke er tilladt. Men det sker altså gennem et regnskabsfif, og jeg vil bede udenrigsministeren svare på, om man ikke må sige, det er en politisk stillingtagen fra Parlamentets side, at det laver politik på denne måde, og om regeringen ikke sammen med de lande, jeg har nævnt, burde have stemt imod og nægtet at betale.

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Fru Hanne Engberg taler både om det juridiske og det politiske. Jeg vil gerne om det juridiske sige, at det jo er Kommissionens opgave at påse, at indgåede aftaler og Romtraktatens bestemmelser overholdes, og hvis der hersker tvivl herom, er det Domstolen, der er afgørende i den forbindelse.

Med hensyn til realiteten i det vil jeg sige, at jeg jo allerede har givet udtryk for, at fremgangsmåden kan betegnes som angribelig, men at vi af den grund ikke vil drage den konsekvens, at man så skal erklære tillægsbudgettet for 1981 for ugyldigt.

Sagen er nemlig den, at hvis man ikke benytter den fremgangsmåde, der her har været anvendt, ville situationen i 1981 givet have været den, at der for 1981 i tillægsbudget vil blive tale om et beløb, der svarer til de 266 mill. regningsenheder. Det vil sige, at selve beløbet som sådant indgår i den almindelige drøftelse og i det, der skal benyttes inden for socialfondens rammer. Det, der er tale om, er noget rent juridisk.

Nu tager fru Hanne Engberg det som givet, at det er Domstolen, der skal afgøre dette spørgsmål. Det gør jeg ikke. Spørgsmålet skal til behandling på et kommende Rådsmøde, og jeg nærer ud fra visse tilkendegivelser forhåbning om, at de tre medlemslande, der ikke har kunnet acceptere det, at de, når vi kommer til drøftelsen, kan indgå i en samlet, fælles indstilling om det, vi her diskuterer, og at de gør det ud fra den samme betragtningsmåde, som den danske regering har anlagt i den erklæring, regeringen udarbejdede, dengang man traf sin beslutning og foretog indbetalingen.

Hanne Engberg (SF):

Til udenrigsministerens svar i anden omgang vil jeg sige to ting. Hvis ikke de tre nævnte lande havde tvivlet om gyldigheden af det, Parlamentet havde gjort, og sagt, at de vil overlade det til Domstolen at tage stilling hertil, havde der slet ikke været nogen strid om det; så havde vi slet ikke kunnet få afgjort, om det er ulovligt eller ikke ulovligt. Derved har disse tre lande været mere lovlige og mindre lemfældige over for, hvor meget EF skal beslutte, end den danske regering har været.

Udenrigsministeren siger videre, at hvis fremgangsmåden ikke var fulgt, ville man alligevel i 1981 have brugt beløbet. I den forbindelse vil jeg henvise til Dankertbetænkningen fra budgetudvalget, som er kommet 16. december 1980, hvor dette budgetvalg som begrundelse for at komme med sit tillægsbudget i indstillingen på side A under § E siger, at Europa-Parlamentet henviser til, at nogle af problemerne med vedtagelsen af 1981-budgettet kunne løses ved anvendelse af den resterende margen for forhøjelserne af betalingsbevillinger i 1980. Og det siges på den følgende side i punkt 4: »man ændrer derfor de kapitler i budgettet, der vedrører socialpolitikken, idet det erkendes, at det muligvis bliver nødvendigt at overføre nogle af disse bevillinger til kapitel 55, regionalfondene, i løbet af 1981 med henblik på at overholde de forpligtelser, der er indgået på dette område«.

Man vedkender altså, at det muligvis vil være vanskeligt at få de udgifter igennem for 1981, man gerne ville have, og derfor laver man igen dette regnskabsfif at have nogle bevillinger for 1980, der overføres til 1981. Både Vesttyskland og Frankrig er betænkkelige, også fordi det er en svikmølle, der kan fortsætte uden indgriben. Hvis man hvert år om efteråret kan lave en tillægsbevilling, som skal bruges til det næste år, vil man også dermed have sat stigningstakten op og dermed også beregningsgrundlaget for de ikke-obligatoriske udgifter i EF. Det er en svikmølle, som er farlig, og derfor må jeg kritisere, at regeringen ikke har grebet ind.

Ib Christensen (DR):

Jeg synes, ministerens svar er meget utilfredsstillende. Det var et juridisk svar og ik-

[Ib Christensen]

ke et politisk svar på et spørgsmål, der til syvende og sidst er politisk, nemlig et spørgsmål om, hvorvidt man vil give efter for EF-Parlamentets kamp om at tiltage sig større politisk magt og bruge budgetrettighederne og endda også gå til kanten af dem for at opnå denne politiske magt.

Derfor må jeg spørge ministeren, om det da slet ikke har givet anledning til anfægtelser eller bekymring af nogen art hos ministeren, at Frankrig, Vesttyskland og Belgien simpelt hen siger nej til at betale disse ting, men Danmark – ganske vist under forbehold – betaler. Derved kommer Danmark til at stå som et land, der er mindre integrationsuvilligt end f. eks. selv Vesttyskland og Belgien, og det er en uheldig politisk placering.

Endelig vil jeg sige, at vi også her står over for et eksempel på det pragmatiske i den danske EF-politik, hvor man, hvis det er muligt, undgår domstolskendelser, men hvor realiteten er, at man bliver slæbt med til mere og mere. Dette her er kun en lille ting, men det er principielt en meget farlig ting.

Et andet spørgsmål, jeg vil stille til ministeren, er, om ministeren ikke har frygtet, at det kan svække den juridiske stilling, hvis det kommer til en domstolsafgørelse, at Danmark trods alt, om end med forbehold, har betalt.

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Fru Hanne Engberg var inde på, at dette her kunne være begyndelsen til en udvikling, hvor man overskrider stigningstakten for de ikke-obligatoriske udgifter. Det er der slet ikke tale om. Tværtimod har jeg understreget, at det for såvel 1980, hvor stigningstakten er på 13,3 pct., som for 1981, hvor den er på 12,2 pct., holdes under dette loft. Det vil sige, at der kun er det spørgsmål tilbage, hvordan man skal se på det rent juridisk. Det har intet at gøre med integration, men det har noget at gøre med en teknik.

Her vil jeg til hr. Ib Christensen sige, at jeg selvfølgelig har noteret mig den stilling, tre lande har taget umiddelbart i forbindelse med indbetalingerne, men jeg vil også sige, at jeg ikke bare nærer forhåbning om, men også tror på, at man vil nå frem til en løsning under den drøftelse, der skal finde sted ved det kommende rådsmøde.

Hvis man ikke gør det – og den mulighed foreligger naturligvis – vil det sige, at Kommissionen må gå til Domstolen. I den forbindelse kan jeg til hr. Ib Christensen sige, at den danske holdning ikke på nogen måde vil lide skade, hvis Domstolens kendelse skulle gå i retning af, at det, man har gjort, ikke er i overensstemmelse med de gældende regler, for her vil jeg nemlig henvise til erklæringen fra dansk side om, at i og med, at man indbetaler beløbet, ligger der ikke en godkendelse eller en stillingtagen til gyldigheden af den fremgangsmåde, der har været anvendt. Klarere kan det vist ikke siges.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Formanden:

Som tidligere meddelt udgår det som nr. 2 opførte spørgsmål (spørgsmål nr. 418) til skriftlig besvarelse, ligesom det under nr. 3 opførte spørgsmål (spørgsmål nr. 363) udsættes til næste spørgetid.

Spm. nr. 377

4) Til *justitsministeren* af:

Knud Lind (FP):

»Kan ministeren oplyse, om den øgede indvandring fra England til Danmark skyldes naturaliserede englændere fra tredjelande, som tidligere har været engelske kolonier, og vil ministeren oplyse årsagen til, at opholdstilladelser og arbejdstilladelser er steget trods det indførte fremmedarbejderstop i 1973?«

Skriftlig begrundelse

Der har i de senere år været en stigning i indvandringen fra England til Danmark efter de milde EF-indrejseregler. Det er derfor et spørgsmål, om ikke det indførte fremmedarbejderstop er blevet illusorisk for så vidt angår »britiske pakistanere«, det vil sige udenlandske statsborgere fra tredjelande, som har fået britisk statsborgerskab som en følge af gammel status som engelske koloniborgere.

De naturaliserede britiske statsborgere vil i kraft af Englands medlemskab have en fortrinsret i forhold til statsborgere fra andre tredjelande.

Knud Lind (FP):

Ministeren har tidligere bekræftet, at fremmedpolitiet siden 1975 har haft en politimand stationeret i Pakistan, og det kan undre lidt, at man, når man har dette indvandrers- eller fremmedarbejderstop, stadig har folk stationeret i Pakistan, idet der skulle være en meget stærk skærpelse for så vidt angår indvandring efter de nugældende regler.

Der har i de senere år været en stigning i indvandringen fra England til Danmark efter de milde EF-indrejseregler, og det er derfor et spørgsmål, om ikke det indførte fremmedarbejderstop er blevet en smule illusorisk for så vidt angår britiske pakistanere, dvs. udenlandske statsborgere fra tredjelande, som har fået britisk statsborgerskab som følge af en gammel status som engelske koloniborgere. De naturaliserede britiske statsborgere vil i kraft af Englands medlemskab have en fortrinsret i forhold til statsborgere fra andre tredjelande.

I Statstidende af 6. januar 1981 kan man læse, at der er forskellige gradueringer for så vidt angår britiske statsborgeres visum og indrejse med hensyn til deres pas; f.eks. betragtes en af dem som »british subject« eller »visitor« fra engelske kolonier.

Justitsministeren (Henning Rasmussen):

Jeg kan bekræfte, at der i de seneste år er sket en stigning i antallet af britiske statsborgere, der er tilmeldt de danske folkeregistre. Stigningen har siden den 1. januar 1976 ligget på gennemsnitligt godt 400 britiske statsborgere om året. Men der foreligger ikke hos tilsynet med udlændinge nærmere oplysninger om, på hvilken måde disse britiske statsborgere har opnået deres statsborgerskab, og jeg kan derfor ikke besvare det stillede spørgsmål. Det ville nemlig forudsætte, at der for hver af de ca. 9.000 britiske statsborgere, der er i Danmark, skulle ske en undersøgelse af deres etniske og geografiske oprindelse.

Jeg kan tilføje, at ikke alle udlændinge, der er forsynet med britisk pas, omfattes af EF-reglerne om arbejdskraftens fri bevægelighed; det er nemlig en forudsætning, at de pågældende har en særlig ret til indrejse og ophold i Storbritannien.

At antallet af opholds- og arbejdstilladelser er steget uanset indvandringsstopet i 1973, skyldes, at dette stop som bekendt ikke er fuldstændigt. Den vigtigste undtagelse fra stoppet er de særlige familiesammenføringsregler, hvorefter ægtefæller og mindreårige børn til her fastboende danske eller udenlandske statsborgere normalt har ret til opholdstilladelse. Hertil kommer den danske flygtningepolitik, som i de seneste år har medført, at Danmark årligt har modtaget ca. 500 flygtninge, hovedsagelig fra Sydøstasien og Latinamerika, og endvidere har Danmark i lighed med en række andre lande tilbudt asyl til flygtninge opsamlet af danske skibe i Det sydkinesiske Hav.

Endelig skyldes en del af stigningen i antallet af opholds- og arbejdstilladelser, at flere af indvandrerens børn er blevet over 16 år, på hvilket tidspunkt de skal have selvstændig opholds- og arbejdstilladelse.

Knud Lind (FP):

Jeg vil takke for det svar, ministeren var i stand til at give. Det undrer mig i øvrigt en lille smule, at ministeren ikke var i stand til at besvare spørgsmålet om nationaliteten af de personer, der kommer ind, idet jeg er bekendt med, at grænsepolitiet laver en nationalitetsstatistik over de personer, som kommer ind med deres pas, og det var også derfor, jeg nævnte Statstidende af 6. januar 1981, hvor der er disse gradueringer.

Justitsministeren har tidligere under spørgetiden nævnt, at et gammelt fremmedlovsudvalg, tror jeg det blev betegnet som, skulle genoplives. Jeg vil gerne spørge ministeren, hvad der er sket med hensyn til den planlagte undersøgelse af de gældende regler, idet ministeren tidligere har nævnt, at der var nogle huller i lovgivningen, som muligvis burde stoppes. Dette siger jeg i forbindelse med det, vi tidligere har talt om, nemlig de indiske gæstearbejdere, montører, demontearbejdere osv., hvor det blev nævnt, at fremmedlovsudvalget eller -kommissionen fra 1970 igen skulle begynde at se på de forskellige ting.

Justitsministeren (Henning Rasmussen):

Jeg vil gerne i anledning af det første spørgsmål, som er en gentagelse af det oprindelige spørgsmål, sige til hr. Knud Lind, at

[Justitsministeren]

vi ikke er i besiddelse af oplysninger om, hvor folk, der har et fuldgyldigt britisk pas, er født, og af hvilken afstamning de er.

I anledning af det sidste spørgsmål, om, hvorvidt det fremmedarbejderudvalg, som arbejdsministeriet har haft formandskabet for, har genoptaget sin virksomhed, er kun at sige: ja, det er man i færd med at gøre.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 413

5) Til *justitsministeren* af:

Bernhard Baunsgaard (RV):

»Vil ministeren meddele politiet, at afhøring af borgere om deres lovlige politiske virke overhovedet ikke må ske i Danmark?«

Skriftlig begrundelse

I forbindelse med afhøringerne efter urolighederne på Nørrebro i København, da Byggeren blev lukket, afhørte politiet også nogle borgere om deres politiske tilhørsforhold.

Politidirektøren meddelte senere i lokalnævnet, at der ikke havde været grundlag for disse afhøringer.

I første omgang følte det tilfredsstillende, at politidirektøren gav udtryk for, at der »ikke var grundlag«.

Formuleringen, som ministeren senere anvendte ved et svar på et spørgsmål i folketinget, er imidlertid vag og lader det stå åbent, om der i andre sager kunne være »grundlag« for at efterforske borgernes lovlige politiske virksomhed.

Medlemmer af politikorpset har i hvert fald haft denne fornemmelse i Byggersagerne, og i betragtning af, at statsminister Anker Jørgensen i 1977 ændrede den tidligere holdning til registrering af lovligt politisk virke, idet de to efterretningsvæsener dengang fik ret til at registrere lovligt politisk virke, når en medborger måtte blive registreret af anden grund, må det, jfr. Politikens leder for 4. januar 1981, være nødvendigt at få fastslået, at politiet i hvert fald ikke efterforsker borgernes lovlige politiske virke, når det drejer sig om overtrædelse af politivedtægten eller straffeloven, og at der ikke er tale om registrering hos efterretningsvæsenerne.

At registrering af lovligt politisk virke hos efterretningsvæsenerne, der i sin tid blev forbudt af en konservativ minister, i sig selv er en overordentlig betænkelig sag, er ét, men sammenligning med en politistat melder sig uundgåeligt, hvis selv overtrædelser af politivedtægten kan medføre efterforskning af lovligt politisk virke.

Justitsministeren (Henning Rasmussen):

Hr. Bernhard Baunsgaard spørger mig, om jeg vil meddele politiet, at afhøring af borgere om deres lovlige politiske virksomhed overhovedet ikke må ske i Danmark. Jeg bliver altså bedt om at instruere politiet om, at der aldrig må foretages afhøring om lovligt politisk virksomhed. Baggrunden er, at nogle polititjenestemænd i forbindelse med behandlingen af de såkaldte Byggersager har foretaget en afhøring om politiske tilhørsforhold. Politidirektøren har om de konkrete sager sagt, at der ikke var grundlag for at foretage den nævnte afhøring, en vurdering, som jeg har erklæret mig enig i.

Mere generelt kan jeg sige, at politiet som den altovervejende hovedregel ikke må foretage afhøring om politiske tilhørsforhold, men man kan måske nok ikke helt udelukke, at der kan forekomme tilfælde, hvor afhøring om politiske tilhørsforhold kan være et hensigtsmæssigt efterforskningskridt. Men lad mig gentage så kraftigt, som det er muligt, at det absolut må høre til undtagelserne.

Endelig vil jeg erindre om, at politiet, inden man afhører en sigtet, skal gøre den pågældende bekendt med sigtelsen og med, at han ikke har pligt til at udtale sig.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg kan desværre ikke erklære mig tilfreds med justitsministerens svar, og det havde justitsministeren formentlig og forhåbentlig heller ikke ventet.

Det kan ikke være tilfredsstillende, at der nu bliver sagt, at det kan være hensigtsmæssigt at foretage afhøring om lovlig politisk virksomhed. Jeg understreger igen det uhyggelige skred, der er sket under socialdemokratiske regeringer, i borgernes retssikkerhed. Den konservative forsvarsminister Ninn-Hansen understregede i sin tid på VKR-regeringens vegne, at lovlig politisk virksomhed end ikke blev registreret, når man registrere-

[Bernhard Baunsgaard]

de i efterretningsvæsenerne. Nu må vi altså konstatere, at man under en socialdemokratisk regering, hvor det drejer sig om overtrædelser af politivedtægt og overtrædelser af almindelig straffelov, kan finde på og kan acceptere, at man foretager udsørgning om den anholdtes lovlige politiske virksomhed, om han står i den ene eller den anden vælgerforening; det var det, der skete her.

Jeg understreger, at vi her er inde i de helt fundamentale frihedsrettigheder, og at det efter min bedste opfattelse må stride klart mod grundlovens afsnit om borgernes rettigheder. Jeg beder derfor og henstiller til justitsministeren, at justitsministeren endnu en gang overvejer, om man i Danmark skal kunne tillade politiet ved overtrædelser af politivedtægt og den almindelige borgerlige straffelov at foretage afhøringer om lovlig politisk virksomhed; om man f.eks., som det drejede sig om i Byggersagen, er medlem af den radikale vælgerforening. For det var det, det drejede sig om.

Knud Lind (FP):

Jeg vil godt sige, at i den tid, jeg har været i politiet, er det første gang, jeg er stødt på, at man i forbindelse med en politivedtægts overtrædelse har spurgt – og der bliver jo sagt her, at det er lovlig politisk virksomhed – om pågældendes politiske tilhørsforhold, og jeg vil da sige, at jeg mener ikke, man bør spørge om det, hvad ministeren også har bekræftet. Jeg tror, dette er et ret enestående tilfælde, og at det er det, man må kalde en lapsus. Jeg vil spørge ministeren: i hvor mange andre tilfælde ud over det nævnte har politiet spurgt pågældende om deres politiske tilhørsforhold? Jeg tror ikke, der kan blive tale om mange, måske slet ikke nogen.

Justitsministeren (Henning Rasmussen):

Jeg har ikke kendskab til andre tilfælde af tilsvarende art. Og så vil jeg gerne sige til hr. Bernhard Baunsgaard, at jeg opfatter ikke mit svar som udtryk for et skred i opfattelsen. Jeg er af samme principielle opfattelse som hr. Bernhard Baunsgaard. Jeg har bare sagt, at jeg synes ikke, man 100 pct. kan udelukke, at der kan forekomme de tilfælde i en efterforskning, hvor det kan være hensigtsmæssigt bl. a. også at spørge om et sådant tilhørsforhold. Jeg synes ikke, man på forhånd

kan udelukke det til 100 pct., og det, hr. Bernhard Baunsgaard gerne ville have jeg på forhånd skulle gøre, var at udelukke, at man skulle kunne spørge.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg vil gerne understrege, at jeg tvivler ikke på, at det kan være hensigtsmæssigt at begynde at blotlægge borgernes lovlige politiske virksomhed. Det er der ingen diskussion mellem os om. Det kan være overordentlig hensigtsmæssigt for myndighederne og politiet at vide, hvor man har de enkelte borgere, men hvor er frihedsrettighederne så? Når jeg talte om et uhyggeligt politisk skred eller uhyggeligt skred i opfattelsen, så var det det, som statsministeren på den socialdemokratiske regerings vegne gav udtryk for, da han atter gav lov til, at man registrerede lovlig politisk virksomhed, når man af anden grund var registreret af efterretningsvæsenerne. Nu må vi konstatere, at vi i dag er nået dertil, at det ikke kan udelukkes, at man for en almindelig overtrædelse af politivedtægten og den almindelige borgerlige straffelov kan finde det hensigtsmæssigt at registrere lovlig politisk virksomhed.

Jeg kan kun endnu engang henstille så kraftigt som overhovedet muligt til justitsministeren, at der bliver udstedt en ganske bestemt og klar regel om, at dette ikke må finde sted i Danmark. Det er uundgåeligt, at man kommer til at tænke på Østlande, hvor den slags sker. Når der én gang er åbnet en mulighed, hvor stopper vi så? Ved dem, den nuværende regering ikke kan lide, eller ved dem, som et flertal ikke kan lide? Det må være en ubetinget ret, at man ikke risikerer registrering af lovlig politisk virksomhed. I hvert fald bør vi kunne fastholde det ved politivedtægter og almindelig dansk straffelov.

Justitsministeren (Henning Rasmussen):

Jeg sagde tidligere, at jeg ikke har kendskab til noget tilfælde, bortset fra de konkrete sager, der har været nævnt, hvor man har stillet spørgsmål af den art.

Og så vil jeg gerne gentage, at det, der er formålet, er jo ikke at foretage noget, der kan minde om eller ligne en generel registrering. Det, der kan være tale om, som jeg ikke på forhånd vil 100 pct. udelukke, er, at i den

[Justitsministeren]

konkrete efterforskning, ikke af hensyn til det offentlige, men af hensyn til efterforskningen i sagen, kan det forekomme, at en oplysning af den art kan være af betydning for efterforskningen i sagen.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Formanden:

Det som nr. 6 opførte spørgsmål (spørgsmål nr. 417) udgår som tidligere oplyst til skriftlig besvarelse.

Spm. nr. 431

7) Til *arbejdsministeren* af:

Nymann (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvad det egentlig er, regeringen vil, set i relation til ministerens udtalelse til LO-bladet for nylig, nemlig: »Forslag om overskudsdeling vil ikke vælte grundlaget for den nuværende struktur i erhvervslivet – men det er en begyndelse på det, vi egentlig vil.«?

Skriftlig begrundelse

Regeringen slår om sig med fine ord om at hjælpe erhvervslivet, men samtidig kan man altså høre landets arbejdsminister true erhvervslivet med, at indførelse af ØD kun er begyndelsen på det, regeringen egentlig vil. Der er bestemt ikke noget at sige til, at erhvervslivet frygter, hvad det næste, regeringen finder på, måtte være. Med toner som ovennævnte fremmer regeringen i hvert fald ikke optimismen, investeringslysten og igangsætterinstinktet i erhvervslivet.

Nymann (FP):

Arbejdsministeren er kommet med nogle udtalelser i LO-bladet, hvor han skriver, at overskudsdeling ikke vil vælte grundlaget for de problemer, man har inden for erhvervslivet, og ydermere siger arbejdsministeren, at det er ikke alene overskudsdelingen, men det er kun begyndelsen til noget, der er måske endnu værre.

Nu er det altså arbejdsministeren, der siger det, og man må formode, at det, han giver udtryk for, er regeringens mening; derfor vil jeg forfærdelig gerne have, at arbejdsministeren kommer herop og svarer på, hvad

arbejdsministeren mener med, at det kun er »en begyndelse på det, vi egentlig vil«.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Regeringen har mange gange gjort rede for sine tanker omkring lønmodtagernes medejendomsret, således at jeg må være lidt forundret over, at hr. Nymann kan være i tvivl herom. Senest har statsministeren i sin redegørelse ved åbningen af denne folketingssamling gjort rede for regeringens hensigter. Jeg citerer fra Folketingstidende 1980-81, sp. 12:

»Der er en sammenhæng mellem lønmodtagernes forståelse for at vise tilbageholdenhed i lønudviklingen og deres mulighed for at opnå andel i overskuddet.

I denne forbindelse vil regeringen undersøge mulighederne for at gennemføre en obligatorisk overskudsdeling for lønmodtagere. Det er vigtigt, at der kommer en udvikling i gang på dette område«.

Personlig har jeg den opfattelse, at der er en voksende forståelse både i befolkningen, i erhvervslivet og hos partierne for, at en overskudsdeling under en eller anden form er nødvendig, og at en sådan ordning, stik imod, hvad hr. Nymann mener – ikke overraskende – vil betyde en væsentlig styrkelse af hele grundlaget for erhvervslivet både økonomisk og psykologisk.

De nuværende økonomiske forhold gør altså en sådan reform mere aktuel end nogen sinde tidligere, og regeringen vil i løbet af foråret til det yderste undersøge de muligheder, som den voksende forståelse for disse forhold giver for denne vigtige reform.

Hvad angår, om jeg så må sige, en autoritativ fortolkning af mine egne udtalelser, skal jeg kun sige, at det, jeg mener, er det, jeg har sagt, nemlig at forslag om overskudsdeling ikke vil vælte grundlaget for erhvervslivet. Det vil det ikke. Det vil styrke erhvervslivet, og når jeg siger, det er en begyndelse på det, vi egentlig vil, så er det øget medindflydelse og medejendomsret for lønmodtagerne på deres egne virksomheder.

Nymann (FP):

Jeg siger tak for svaret, men for os, der kender arbejdsministeren og ved, hvad han står for, ligger der jo sikkert noget meget videre i det, end der lige er givet udtryk for, og

[Nymann]

jeg vil da tro, at erhvervslivet som sådant er bange for denne overskudsdeling. Mange steder er der slet ikke noget at dele, for det, der hele tiden er vores problem i dette land, er vores arbejdsløshed, og hvis arbejdsministeren tror, at det altoverskyggende arbejdsløshedsproblem bare nogenlunde skal kunne afhjælpes eller dæmpes, så bliver man nødt til at give erhvervslivet nogenlunde arbejde. Det kan ikke hjælpe, at vi har en arbejdsminister, der hele tiden hetzer mod erhvervet. Nu skal der ske det ene, og nu skal vi have overskudsdeling. Og når vi så får overskudsdelingen, er det kun begyndelsen til noget andet, der sandsynligvis for erhvervet vil være endnu værre. Det er derfor, jeg er bange, når arbejdsministeren bliver ved med at »forfølge erhvervet« med alle disse ting og alle disse udtalelser. Det giver den usikkerhed, der netop ikke skåffer det, vi alle ønsker: arbejdspladser og produktion i landet, og derfor vil jeg gerne have, at ministeren igen kommer herop og forklarer, om det er et led i den arbejdsløshedsproblematik, vi har, og om ministeren tror, at dette forslag kan virke afhjælpende på arbejdsløsheden.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Jeg tror aldrig, jeg har sagt, at man kunne løse arbejdsløshedsproblemet gennem en fornuftigt gennemført overskudsdelingsordning. Jeg kan i øvrigt sige til hr. Nymann, at vi i nær fremtid vil give folketinget en redegørelse for regeringens overvejelser om den alvorlige udvikling, der er i arbejdsløshedsproblemet, og hvad regeringen agter at gøre heroverfor.

Så vil jeg helt klart bestride, at jeg skulle have hetzet mod erhvervslivet på noget tidspunkt; at jeg skulle have gjort det i forbindelse med overskudsdelingen, fremgår det jo med al ønskelig tydelighed af det citat, som hr. Nymann selv har bragt frem, ikke er tilfældet.

Det, vi tror, og dér kan man selvfølgelig være politisk uenig, er, at hvis man giver lønmodtagerne andel i det resultat, virksomhederne hjembringer, så er deres motivation for, at disse virksomheder skal overleve og skal kunne klare sig, større. Det er samtidig vores opfattelse, at de penge, som bliver lønmodtagernes andel, i hvert fald i en periode bør blive stående i virksomhederne til styr-

kelse af virksomhedernes almindelige udvikling.

Hvad angår virksomhedernes uro over for fremtiden, så kan jeg meget vel forstå, at man har en sådan uro, men jeg tror, i modsætning til hr. Nymann, at det ville virke stabiliserende, hvis et flertal i folketinget kan blive enigt om begyndelsen på en løsning af dette spørgsmål. Det tror jeg i virkeligheden også er et synspunkt, der deles af meget brede kredse i erhvervslivet, både hos ejere og hos lønmodtagere.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 419

8) Til *industriministeren* af:

Dyremose (KF):

»Vil ministeren oplyse, hvilke offentlige og halvoffentlige kontaktorganer o. lign. der er beskæftiget med opgaveformidling mellem staten og erhvervslivet, samt på denne baggrund tilkendegive, om der er behov for et specialorgan vedrørende energisektoren?«

Skriftlig begrundelse

Energiminister Poul Nielson har tilkendegivet, at regeringen ønsker at oprette et statsligt offshore-sekretariat til at formidle kontakten mellem de kommende ordrer fra olieudvindinger i Nordsøen og danske erhvervsvirksomheder.

Da der allerede findes et antal offentlige organer, der beskæftiger sig med tilsvarende opgaver, og da der derudover i privat regie foregår en sådan formidling, har Industrirådet udtrykt frygt for, at et nyt organ blot vil forøge beskæftigelsen i den offentlige sektor, uden at det private erhvervsliv får større ordrer af den grund.

På denne baggrund ønskes industriministerens vurdering af energiministerens forslag, ligesom det ønskes oplyst, om dette har været drøftet i det kontaktudvalg, industriministeren har med erhvervslivet.

Industriministeren (Erling Jensen):

Kontaktformidling af den type, hr. Dyremose her spørger til, varetages af den formidlingsorganisation, industriministeriet oprettede i fjor med tilslutning fra folketingets finansudvalg. Karakteren af denne organisa-

[Industriministeren]

tion, dens opgaver og hensigterne bag dens oprettelse fremgår af aktstykke nr. 373 af 25. april forrige år. Organisationen har kort fortalt til formål at formidle kontakten mellem erhvervslivet og de offentlige myndigheder om løsning af opgaver for det offentlige, som kan skabe ny udvikling, øget afsætning og dermed også nye arbejdspladser i erhvervslivet. Det er indlysende, at en sådan formidlingsorganisation må opretholde kontakter til mange sider, både med offentlige opdragsgivere og med erhvervenes organisationer og virksomheder. På den offentlige side har formidlingsorganisationen et meget nært samarbejde med direktoratet for statens indkøb, om hvis opgaver jeg i denne forbindelse kan henvise til aktstykke nr. 374, ligeledes af 25. april 1980. Den har desuden kontakt med en lang række andre statslige og kommunale myndigheder og organisationer, og dette kontaktnet udbygges til stadighed.

Visse offentlige myndigheder har naturligvis, bl. a. som købere af varer og andre ydelser, direkte kontakt med de dele af erhvervslivet, som har særlig interesse for deres virksomhedsområde, men en egentlig formidlingsvirksomhed, dvs. uden for de pågældende myndigheders egne områder, er hidtil ikke fremkommet. Måske kunne man sige, at forsvarrets materielnævn til en vis grad varetager opgaveformidling, men begrænset til det område, som er forsvarsmyndighedernes eget ansvar.

I forholdet til erhvervslivet kan man sige, at de organisationer, der arbejdes med, og hvoraf flere er repræsenteret i formidlingsrådet, i høj grad varetager formidlingsopgaver også over for det offentlige. Der har netop været enighed om at koordinere hele denne indsats gennem samarbejdet inden for den nye formidlingsorganisation.

Når spørgeren specielt interesserer sig for energisektoren, kan jeg igen henvise til aktstykke 373, hvoraf det fremgår, at der til bistand for formidlingsrådet tænkes oprettet særligt sagkyndige styregrupper for visse større, konkrete projektområder. Det nævnes som eksempel herpå, at sådanne styregrupper tænkes oprettet dels på naturgasområdet, dels på offshore-området, hvor energistyrelsen har visse overvågningsopgaver. Ved aktstykket blev der samtidig givet tilslutning til en styrkelse af energistyrelsens stab med henblik på disse opgaver, herunder til varetage-

se af kontakten med formidlingsorganisationen og til at yde sekretariatsmæssig bistand til de nævnte styregrupper på energiområdet. Efter aftale med energiministeren kan jeg oplyse, at det er tanken, at den statslige formidlingsindsats på offshore-området foretages gennem den omtalte formidlingsorganisation og de derunder nedsatte sagkyndige styregrupper.

Dyremose (KF):

Jeg vil gerne takke industriministeren for redegørelsen og udtrykke min tilfredshed med, at vi hermed har fået aflivet de udtalelser, der har været i dagspressen, og som er fremstået som udtalelser fra energiminister Poul Nielson om, at der skulle etableres et nyt selvstændigt statsligt organ. Det glæder mig, at der ikke er tale om flere organer, for vi har i høj grad organer nok i dette land, som efterhånden skal overvåge hinanden og formidle hinandens opgaver løst, så lad mig først udtrykke glæde over, at der altså ikke bliver tale om nye organer. Det er et fremskridt.

Om der så bliver behov for en udbygning af organisationen i forbindelse med formidlingsrådet, vil jeg stadig væk lade stå hen i det uvisse, og jeg vil godt anmelde en skepsis på forhånd, for der er meget, der tyder på, at den formidling, der skal foregå omkring energisektoren, langt bedre foregår i den private regie, foregår i kraft af, at virksomhederne og virksomhedernes organisationer aktivt og konstruktivt går ind i arbejdet med at skaffe opgaver til virksomhederne. Det gør de som regel bedre selv, end når det offentlige forsøger at komme ind og dirigere med det.

Men altså foreløbig tak for, at vi ikke skal have flere organer. Gid det var svaret, hver gang regeringen ellers kom og foreslog nye organer, at vi så fik dem taget af bordet lige så hurtigt.

Industriministeren (Erling Jensen):

Hr. Dyremose misforstår mig, hvis han mener, at det, jeg sagde, var i forhold til et eller andet et fremskridt. Det var en orientering om, hvordan den faktiske situation er og hele tiden har været, og det, jeg gjorde opmærksom på, var, også efter aftale med energiministeren, at det er tanken, og det har det hele tiden været, at den statslige formidlings-

[Industriministeren]

organisation på offshore-området foretages gennem den omtalte formidlingsorganisation og de derunder nedsatte sagkyndige styregrupper. Så kan det ikke undre hr. Dyremose, at jeg ikke er enig med ham i hans skepsis over for formidlingsrådets virksomhed. Det er ikke mit indtryk, at denne skepsis deles af erhvervsorganisationerne, der i de få måneder, formidlingsrådet har eksisteret, er gået til dette arbejde med absolut imponerende samarbejdsduelighed, som jeg nødig ser hr. Dyremose forklejne.

Dyremose (KF):

Jeg ønsker ikke af forklejne nogens samarbejdsduelighed, men vil blot konstatere, at ministeren og jeg har forskellig opfattelse af, hvordan erhvervslivet bedst drives. Jeg mener, det bedst drives i privat regie, og jeg synes, det bliver dokumenteret gang på gang. Ministeren mener – og det er vi bekendt med – at han ofte bør have det offentlige ind. Jeg har sjældent set den store konstruktive gavn af den alt for kraftige offentlige indblanding.

Med hensyn til ministerens konstatering om fremskridt eller den faktiske situation er jeg enig med ministeren i, at det var en redegørelse for den faktiske situation, det, der blev sagt om formidlingsrådet, men det er et fremskridt, at vi har fået aflivet de forlydender, der har været i store dele af dagspressen mellem jul og nytår omkring energiministerens ønsker om nye selvstændige organer. Jeg er glad for, at det er efter aftale med energiministeren, at det bliver nævnt, at der ikke er tale om nogle nye selvstændige organer, men dette dementi har vi ikke tidligere fået, og jeg betragter det som et fremskridt, at vi har fået det nu.

Industriministeren (Erling Jensen):

Jeg skal ikke forlænge denne diskussion, som så øjensynligt startede på grundlag af en misforståelse, men jeg vil godt have lov til at sige, at når hr. Dyremose nævner, at dette skulle være et udtryk for, at virksomheder ikke drives i privat regie, så er det ganske og aldeles fejlagtigt. Det, der er tale om, er, at vi har skabt et organ, som skal søge at give private virksomheder nogle flere offentlige opgaver, end de hidtil har haft. Hvis det er det, hr. Dyremose er modstander af, skal han sige det lidt tydeligere.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 427

9) Til *økonomiministeren* af:

Gammelgaard (KF):

»Vil folketingets udvalg, partier og enkeltmedlemmer få mulighed for at bruge den EDB-lovmodel, som lovmodelrådet har udarbejdet?«

Skriftlig begrundelse

Det fremgår af lovmodelrådets netop afgivne beretning, at der nu er opbygget et EDB-anlæg på Danmarks Statistik, som kan belyse konsekvenserne af de love, folketinget vedtager, og som kan fremstille sammenhængen mellem lovbeslutninger inden for forskellige ministeriers arbejdsområder.

Man har i første række beskæftiget sig med skatters, sociale ydelsers og inflationens indvirkning på typiske familiers indkomster.

Konklusionen er, at det for en stor del af de danske familier gælder, at en ekstra arbejdsindsats og stigende nominel indkomst resulterer i enten meget små procentvise realindkomststigninger eller direkte indkomstilbagegange. Desuden afsløres det, at af den lønstigning, der opnås ved de igangværende forhandlinger på arbejdsmarkedet, bliver under en femtedel tilbage til lønmodtagerfamilierne selv. Årsagerne hertil er et uheldigt sammenfald af virkningen af skatter, sociale ydelser og inflation.

Lovmodellen kan anvendes til konsekvensberegninger inden for alle politiske sagsområder, men ifølge udtalelser fra lovmodelrådets formand skal brugerne være myndighederne selv, dvs. ministerierne, de kommunale organisationer samt Københavns og Frederiksberg kommuner.

Med den afgørende betydning, lovmodelarbejdet må formodes at få for konsekvensanalyserne vedrørende folketingets arbejde, er det helt afgørende, at såvel folketingsudvalg og partigrupper som enkelte folketingsmedlemmer kan få adgang til at stille de spørgsmål til lovmodelanlægget, som de pågældende finder relevante.

Gammelgaard (KF):

[Gammelgaard]

Med fremlæggelsen af beretningen om lovmodelrådets virksomhed for oktober 1978 til marts 1980 er der klar dokumentation for, at det faktisk ikke kan betale sig at arbejde. For en lønmodtagerfamilie med en samlet husstandsindkomst på indtil 160.000 kr. vil levedoden kun forringes med 3 pct., hvis én af parterne er ledige, viser beregningerne.

Her har man oven i købet ikke medtaget den besparelse, man opnår ved ikke at skulle bekoste transport mellem hjem og arbejdssted, og man har endog ikke taget de samlede virkninger af socialindkomsten i betragtning.

Det fremgår også, at af den lønstigning, der opnås ved de igangværende forhandlinger på arbejdsmarkedet, bliver under 1/3 tilbage til lønmodtagerfamilierne selv.

Konklusionen er med andre ord, at det for en stor del af de danske familier gælder, at en ekstra arbejdsindsats og stigende nominel indkomst resulterer i enten meget små procentvise realindkomststigninger eller direkte indkomstilbagegange. Det er meget interessante oplysninger, der her kommer frem for folketinget.

Denne lovmodel, som økonomiministeren har foranlediget igangsat, kan anvendes til konsekvensberegninger inden for alle politiske sagsområder, men ifølge udtalelser fra lovmodelrådets formand – jeg hentyder til Berlingske Tidende den 7. januar 1981 – skal brugerne kun være, som han siger, myndighederne selv, dvs. ministerierne, de kommunale organisationer samt Københavns og Frederiksberg kommuner.

Med den afgørende betydning, lovmodelarbejdet må formodes at få for konsekvensanalyserne i forbindelse med folketingets arbejde, er det helt afgørende efter min opfattelse, at såvel folketingsudvalg og partigrupper som enkelte folketingsmedlemmer kan få adgang til at stille de spørgsmål til lovmodelanlægget, som de pågældende finder relevante.

Økonomiministeren (Ivar Nørgaard):

Jeg er selvfølgelig glad for, at hr. Gammelgaard finder, at det er meget interessante oplysninger, der er fremkommet, medens jeg ikke kan være enig i hr. Gammelgaards konklusion, at der her er en klar dokumentation for, at det ikke kan betale sig at arbejde.

Den lovmodel, som er beskrevet i lovmodelrådets beretning, vil gøre det muligt at forbedre de informationer, som ligger til grund for lovgivningsarbejdet, men det er noget, der vil ske gradvis, efterhånden som man indvinder erfaringer og lovmodellen udvikles videre. Det er ikke nok, at man har fået en god beregningsteknik; det er også nødvendigt at have et godt statistisk grundlag for sine beregninger.

Som hr. Gammelgaard også nævner det, har man allerede ret gode oplysninger til brug for personskatteberegninger. På andre områder er man ikke så langt fremme, som man kunne ønske, fordi det er en stor opgave at fremskaffe og bearbejde et omfattende statistisk materiale.

Imidlertid forventer jeg, at man i rimeligt tempo vil kunne udvide lovmodellens datagrundlag.

De erfaringer, der vindes gennem det videre lovmodelarbejde, vil også være nyttige, når man skal overveje, om konsekvensberegninger skal indgå i lovgivningsarbejdet på en anden måde end i dag. I dag er det jo sådan, at det sker i bemærkninger til lovforslagene eller ved ministrenes svar på spørgsmål her i folketingsalen eller i udvalg. Men det må givetvis kræve indgående overvejelser, for det er jo ikke alene et rent teknisk spørgsmål om at skabe en direkte terminaladgang for folketinget til lovmodellen. En fornuftig direkte benyttelse af lovmodellen forudsætter, at brugeren råder over personale med særlig indsigt i modellens anvendelse. Jeg tænker ikke alene på kendskab til databehandling, men også på erfaring med hensyn til at formulere spørgsmål og problemstillinger under hensyn til de muligheder, det statistiske grundlag giver for fornuftige svar.

Folketingets direkte anvendelse af lovmodellen kan derfor give anledning til øgede ressourcekrav og få udgiftsmæssige konsekvenser for folketingets budget eller andre steder i statshusholdningen. Det er også muligt, at lovmodelanvendelse vil få betydning for den interne arbejdsgang i tinget. Derfor er det nok lidt for tidligt at danne sig faste forestillinger om, hvad der ville være mest praktisk for folketingets anvendelse af lovmodellen. Men jeg er i mellemtiden indstillet på at lade informationer fra lovmodellen gå til folketinget, i det omfang ressourcer og

[Økonomiministeren]

statistiske oplysninger til enhver tid gør det muligt at foretage beregninger.

Gammelgaard (KF):

Jeg synes nok, det ganske klart er dokumenteret, at man ikke opnår nogen særlig ekstra disponibel realindkomst ved at gøre en ekstra arbejdsindsats her i landet. Det er jo det, som hele lovmodelrådets konklusion går på inden for de forsøgsområder, hvor man har arbejdet.

Men må jeg sige til økonomiministeren, at det er jo meget afgørende for folketingets placering og for kvaliteten af folketingets arbejde, at man får den tilstrækkelige baggrundsviden og ekspertviden. Jeg synes, at det er noget, folketinget og dets partier og udvalg i alt for høj grad savner. Nu har økonomiministeren taget initiativ til opbygningen af dette EDB-anlæg under Danmarks Statistik; det vil sige, at det findes altså. Der skal ikke yderligere ressourcer til for at opbygge anlægget. Så ville det dog være ganske naturligt, at både folketingets udvalg, dets partier og også dets enkeltmedlemmer kunne få lejlighed til at stille spørgsmål til anlægget. Hertil kommer jo også, at hvis der kræves et ganske specielt personale i en given situation, så har partierne jo muligheden for at anvende en del af de midler, som stilles til rådighed for partierne i deres arbejde her i folketinget, til at indkøbe den ekspertise, som i givet fald måtte være nødvendig. Så jeg kan ikke se, at der overhovedet bliver tale om udvidelse af omkostningerne, hvis man stiller lovmodellen til rådighed for folketinget.

Økonomiministeren (Ivar Nørgaard):

Ja, jeg lagde mærke til en vis glidning i hr. Gammelgaards konstatering af, hvad der var dokumenteret. Nu var det, at det kunne dokumenteres, at det var ikke nogen særlig fremgang, man kunne få i den disponible indkomst. Før var det, at man overhovedet ikke kunne få noget ved at arbejde. Det kunne ikke betale sig at arbejde, sagde hr. Gammelgaard. Men det er for så vidt sagen uvedkommende. Vi kan jo senere drøfte substansen i den beretning, f. eks. også i et udvalg, hvis hr. Gammelgaard ønsker det.

Men med hensyn til selve spørgsmålet om adgangen til at stille spørgsmål er det jo sådan, at folketingets medlemmer og partigrup-

peringer kan stille alle de spørgsmål, de vil, til mig, og jeg kan lade det undersøge. Sagen er den, at så længe vi ikke har et opbygget datamateriale, er det praktisk, at det er dem, der kender til dette datamateriale, der kan sige, om det nytter noget at stille spørgsmålet, og om det nu er formuleret sådan, at man kan få et fornuftigt svar. Efterhånden som vi får udbygget datamaterialet, vil jeg også tro, at det kan være praktisk at komme så langt, at man også herovre i folketinget, hvis man selv beslutter det og selv har midlerne til det, har personale, som kan arbejde med sådan en terminal. Men indtil videre er der ikke tilstrækkeligt grundlag til at kunne rådgive folketinget om, hvordan det i så tilfælde burde anvende ressourcerne bedst. Jeg mener, vi lige skal have tid til at opbygge det i økonomiministeriet. Når det er sket, vil jeg tro, at man kan forhandle om, hvordan det mest praktisk kan anvendes også for partiernes ekspertpenge eller for folketingets eget budget. Men det er naturligvis noget, folketinget selv må tage stilling til.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 432

10) Til *ministeren for kulturelle anliggender* af:

Ingerlise Koefoed (SF):

»Hvad agter ministeren at gøre for at sikre en genåbning af udlånet fra Mellempfolkeligt Samvirkes bibliotek?«

Skriftlig begrundelse

Den 1. april 1980 lukkede Mellempfolkeligt Samvirke på grund af for ringe økonomiske muligheder udlånsvirksomheden fra institutionens specialbibliotek for u-landslitteratur.

Lukningen var alene tænkt som en midlertidig nødløsning, og man håbede i Mellempfolkeligt Samvirke bl. a. på at kunne få tilskud fra folkebibliotekernes rådighedssum til en genåbning af udlånet.

En ansøgning om tilskud blev behandlet på biblioteksrådets møde den 28. oktober 1980. Rådet afslog ansøgningen, idet man mente, at driften af Mellempfolkeligt Samvirkes bibliotek lå uden for rådighedssummens formål. Det kan måske undre, at rådet på

[Ingerlise Koefoed]

samme møde bevilgede 50.000 kr. til Danmarks Biblioteksforenings u-landsudvalg.

Konsekvensen af udlånslukningen er en stærk forringelse af mulighederne for u-landsinformation her i landet.

Lærere og elever fra hele uddannelsessektoren, journalister osv. er nu henvist til at skaffe sig den nødvendige litteratur om u-landene fra andre biblioteker. Men disse har selv i høj grad været afhængige af at kunne låne fra Mellemfolkeligt Samvirkes bibliotek, fordi de ikke har al den litteratur, der er dér – f. eks. findes omkring 100 af bibliotekets tidsskrifter ikke på andre offentlige biblioteker i landet.

Med hensyn til et eventuelt tilskud fra folkebibliotekernes rådighedssum skal det bemærkes, at denne sum fremkommer ved, at 3,25 pct. af den statsrefusion, bibliotekerne får, tilbageholdes til løsning af fællesopgaver.

Da folkebibliotekerne i stadig stigende grad har benyttet Mellemfolkeligt Samvirkes bibliotek for at kunne tilfredsstille deres brugere, forekommer det ikke rimeligt, at man fra biblioteksrådets side har afslået ansøgningen om støtte til Mellemfolkeligt Samvirkes bibliotek.

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

Fru Ingerlise Koefoed spørger mig, hvad jeg agter at gøre for at sikre en genåbning af udlånet fra Mellemfolkeligt Samvirkes bibliotek.

Det er ganske rigtigt, at Mellemfolkeligt Samvirke har meddelt, at man har måttet lukke bibliotekets udlån fra 1. april 1980 af økonomiske grunde. Bibliotekets virksomhedsområde er stadig blevet øget, og med den forhåndenværende arbejdskraft har MS sidste forår foretaget den prioritering, at deres vigtigste arbejdsområde måtte være oplysningsvirksomheden vedrørende ny litteratur gennem MS' Biblioteksnyt, bibliografier og aktuelle litteraturlister.

I et forsøg på at få genåbnet udlånet fra biblioteket har Mellemfolkeligt Samvirke søgt forøget støtte fra Danida, som i forvejen finansierer dette bibliotek, og man har søgt støtte af folkebibliotekernes rådighedssum. Danida har ikke set sig i stand til at yde yderligere støtte, og biblioteksdirektøren, som efter indhentet udtalelse i biblioteksrå-

det er den indstillende myndighed vedrørende folkebibliotekernes rådighedssum, har indstillet, at ansøgningen afslås med henvisning til, at støtte til et fagligt bibliotek, hvor velmotiveret den i sig selv er, ikke er en fællesopgave, der kan støttes af rådighedssummen.

Jeg har siden haft en samtale med biblioteksdirektøren, og jeg har anmodet om, at både rigsbibliotekaren og biblioteksdirektøren vil overveje, hvilke andre løsningsmuligheder vi kan finde med henblik på en genåbning af dette bibliotek. Biblioteksdirektøren har oplyst, at spørgsmålet vil blive behandlet på det førstkommande møde i fællesudvalget mellem folke- og forskningsbibliotekerne, og at det vil blive afholdt meget snart. Spørgsmålet kan også genoptages i biblioteksrådet.

Mellemfolkeligt Samvirke har den 3. december 1980 henvendt sig til ministeriet for at få en samtale om dette problems løsning. Jeg er meget positiv over for Mellemfolkeligt Samvirkes bibliotek og ser gerne dets udlån genåbnet, og jeg har da også givet til kende, at jeg meget gerne tager en sådan samtale, så snart jeg har modtaget udtalelserne fra henholdsvis biblioteksdirektøren og rigsbibliotekaren.

Vi er altså midt i et arbejde med denne sag, og jeg kan ikke på nuværende tidspunkt svare endegyldigt, men vil alene oplyse, at jeg er meget positiv, og at vi gør os meget aktive anstrengelser for at finde en løsning på dette udmærkede biblioteks forhold.

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg vil gerne takke for svaret. Jeg er meget glad for, at ministeren er så positivt indstillet over for Mellemfolkeligt Samvirkes bibliotek, som jo løser en opgave, ingen andre biblioteker her i landet i dag er i stand til at løse.

Jeg vil opfordre ministeren til endnu en gang at overveje, om man ikke som en midlertidig løsning kunne bevilge et tilskud af folkebibliotekernes rådighedssum. Jeg mener ikke, at dette skal være noget permanent. Jeg mener, at den begrundelse, biblioteksdirektøren og biblioteksrådet har givet for at afvise ansøgningen, ikke er rigtig. De, som bruger Mellemfolkeligt Samvirkes bibliotek, gør det meget ofte igennem folkebibliotekerne. Det vil sige, at 60 pct. af Mellemfolkeligt Samvirkes biblioteks udlån, den største del, går

[Ingerlise Koefoed]

igennem folkebibliotekerne til deres benytte-re.

Folkebibliotekernes rådighedssum er jo netop penge, der tilbageholdes af statsrefusionen til folkebibliotekerne til løsning af fællesopgaver for folkebibliotekerne. Jeg mener, at Mellemfolkeligt Samvirkes bibliotek dels ved de bibliografier, det laver – og disse bibliografier benyttes meget stærkt af folkebibliotekerne – dels ved det udlån, det yder til folkebibliotekerne, er med til at løse en væsentlig fællesopgave for folkebibliotekerne. Hvis Mellemfolkeligt Samvirkes bibliotek ikke eksisterede, ville folkebibliotekerne, i hvert fald de store, være tvunget til selv at indkøbe mange flere tidsskrifter, meget mere u-landslitteratur, end de gør i dag; der ville sandsynligvis ske en overlappning, og det kan ikke være rimeligt, når vi har et bibliotek, der nogenlunde kan klare efterspørgslen endnu.

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

Jeg vil blot svare fru Ingerlise Koefoed, at vi givetvis skal søge efter en midlertidig løsning, inden en endelig løsning kan nås. Men jeg vil altså ikke på nuværende stadium af arbejdet med sagen give til kende, hvorfra disse midler eventuelt vil kunne blive hentet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Formanden:

De som nr. 11 og 12 opførte spørgsmål (spørgsmål nr. 438 og 439) udsættes som tidligere meddelt til næste spørgetid.

Spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:**Formanden:**

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlig besvarelse af spørgsmål stillet af følgende medlemmer af folketinget:

- Knud Lind: spm. nr. 229
- Wilhelm: spm. nr. 231, 324, 325, 352 og 373
- Ernst Schmidt: spm. nr. 279 og 367
- Voigt: spm. nr. 285, 287, 340 og 358
- Grove: spm. nr. 295 og 362

- Kaj Poulsen: spm. nr. 312
- Bernhard Baunsgaard: spm. nr. 326
- Glensgård: spm. nr. 328 og 329
- Steen Folke: spm. nr. 330
- Bertel Haarder: spm. nr. 331
- Glistrup: spm. nr. 332, 345 og 361
- Steffensen: spm. nr. 333, 343 og 370
- Anders Poulsen: spm. nr. 334
- Svend Erik Hovmand: spm. nr. 335
- Preben Lange: spm. nr. 339
- Nymann: spm. nr. 341
- Alfred Hansen: spm. nr. 346
- Carit Enevoldsen: spm. nr. 347
- Pilgaard Andersen: spm. nr. 350
- Aase Olesen: spm. nr. 351
- Birgith Mogensen: spm. nr. 353
- Gert Petersen: spm. nr. 354
- Askjær Jørgensen: spm. nr. 355–357
- Sønderby: spm. nr. 359 og 360
- Rahbæk Møller: spm. nr. 364, 365 og 376
- Dohrmann: spm. nr. 366
- Gammelgaard: spm. nr. 371
- Burgdorf: spm. nr. 372
- Henrik Toft: spm. nr. 374
- Poulsgaard: spm. nr. 375
- Flygaard: spm. nr. 378
- Lis Starcke: spm. nr. 380
- Anne Grete Holmsgård: spm. nr. 381
- Ole Bernt Henriksen: spm. nr. 382

Spm. nr. 229

Til *indenrigsministeren* (20/11 80) af:

Knud Lind (FP):

»Finder ministeren ikke, at indfødsretslovens bestemmelser om indfødsret til henholdsvis danskfødte kvinder og danskfødte mænd er i strid med § 1 i ligestillingsloven og med EF-direktiv af 9. februar 1976, artikel 2, stk. 1, og i særdeleshed med artikel 5, stk. 2, nr. a, i samme EF-direktiv, og agter ministeren at foretage ændringer i opholdskravet, således at mænd og kvinder bliver ligestillet?«

Begrundelse

I lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse m. v. og i henhold til EF-direktivet angående samme fastslår man i ligestillingslovens § 1 følgende: »Ved ligebehandling af mænd og kvinder forstås i denne lov, at der ikke finder forskelsbehandling sted på grund af køn«, og i

[Knud Lind]

EF-Rådets direktiv af 9. februar 1976 skriver man i artikel 2: »Princippet om ligebehandling i henhold til nedenstående bestemmelser indebærer, at der ikke finder nogen forskelsbehandling sted på grundlag af køn, hverken direkte eller indirekte, under henvisning særlig til ægteskabelig eller familiemæssig stiling.«

Man må derfor undre sig, når man i loven om indfødsret og i indfødsretsudvalgets generelle retningslinier til stadighed diskriminerer mænd i forhold til kvinder. Efter reglerne skal udenlandske mænd, som er gift med en dansk kvinde, have opholdt sig i Danmark i 6 år, før pågældende kan få dansk indfødsret, medens en udenlandsk kvinde, som er gift med en dansk mand, kun skal have opholdt sig i 1½ år i landet for at opnå samme rettighed. Denne diskrimination virker selvfølgelig også ind på mændenes erhvervsevne.

Det er mere end uheldigt, hvis private virksomheder bliver tiltalt for at bryde ligestillingsloven, medens det offentlige via sine indfødsretslove upåtalte kan diskriminere mændene, så det virker kvindechauvinistisk.

Besvarelse (28/11 80):

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Indenrigsministeriet har taget initiativet til, at der – i overensstemmelse med ligestillingsloven og EF-direktiver samt i øvrigt også i overensstemmelse med en rekommandation fra Nordisk Råd herom – bliver skabt ligestilling mellem mænd og kvinder på indfødsretsområdet.

Indenrigsministeriet har imidlertid fundet det praktisk, at en ændring på dette område sker i forbindelse med en række andre ændringer i retningslinjerne for opnåelse af dansk indfødsret, herunder f.eks. en nedsættelse af opholdskravet for nordiske statsborgere og dansksindede sydslesvigere fra 3 til 2 år.

Det har derfor været nødvendigt at føre nogle forhandlinger med andre myndigheder om ændringerne. Som det allerede blev oplyst under indvandrerdebatten i folketinget torsdag den 20. november 1980, har spørgsmålet imidlertid været genstand for en principiel drøftelse med indfødsretsudvalget i maj måned i år. Her var der enighed om at gennemføre fuldstændig ligestilling mellem

danskgifte mænd og danskgifte kvinder, herunder om fælles opholdskrav på 4 år.

Indenrigsministeriet har endnu ikke modtaget alle svar på de høringer, som udvalget ønskede foretaget i forbindelse med de nævnte ændringer i retningslinjerne, men så snart dette er sket, vil ministeriet tage initiativet til en afsluttende drøftelse af retningslinjerne med udvalget.

Ministeriet sigter imod, at de nye regler vil blive bragt i anvendelse ved behandlingen af sager, der optages på lov I i 1981-82, dog med en overgangsordning netop for så vidt angår ligestillingen mellem mænd og kvinder.

En sådan overgangsordning er tiltrådt af ligestillingsrådet.

Spm. nr. 231

Til *justitsministeren* (20/11 80) af:

Wilhelm (VS):

»Finder ministeren det i overensstemmelse med retsplejeloven, at polititjenestemænd, som optræder som vidner, får lejlighed til forinden at gennemlæse andre vidners forklaringer til politirapport, og vil ministeren i givet fald søge forholdet ændret?«

Begrundelse

En tilsvarende forhåndsorientering af vidner er klart forbudt efter retsplejelovens § 745, når det gælder forsvarers vidner. Ved retsplejereformen i 1978 tilsigtede man angiveligt en højere grad af ligestilling mellem anklager og forsvarer. Ikke desto mindre er det fortsat sædvane (eller i hvert fald forekommende), at politividner forinden afhøring gennemlæser politirapporterne, hvilket ikke kan udelukkes at være en væsentlig årsag til de ofte mistænkeligt ensartede forklaringer, politividner på strube kan afgive i retten.

Besvarelse (15/12 80):

Justitsministeren (Henning Rasmussen):

Efter retsplejelovens § 180 skal et vidne, inden det møder i retten, opfriske sin viden om sagen, f.eks. ved at efterse regnskabsbøger, breve eller optegnelser.

Den politimand, der har skrevet rapporten, er oftest nødt til at – og skal efter den

[Justitsministeren]

nævnte bestemmelse – opfriske sin erindring før afhøringen i retten ved at efterse rapporten.

»Almindelige« vidner har – hvad enten de begæres afhørt af forsvareren eller af anklagemyndigheden – ikke adgang til at læse eller få udleveret rapporten eller en genpart heraf med henblik på at genopfriske sagen, før den pågældende skal afgive forklaring i retten. Dette skyldes, at formålet med at afhøre »almindelige« vidner i retten er at høre vidnet under ansvar med sine egne ord fortælle om sine oplevelser eller iagttagelser og stille spørgsmål til vidnet for derved at sikre, at alt væsentligt er kommet frem, og for at kunne danne sig et indtryk også af vidnets iagttagelsesevne og troværdighed. Formålet med en sådan afhøring ville derfor let forspildes, dersom vidnet forud for afhøringen fik lejlighed til at læse en politirapport, som indeholdt rapportskriverens gengivelse af vidnets tidligere forklaring til politiet.

Spm. nr. 279

Til *ministeren for offentlige arbejder* (28/11 80) af:

Ernst Schmidt (FP):

»Vil ministeren på grund af den megen »uanbringelige« post opfordre generaldirektør Poul Hansen til at reklamere for, at afsendere af post anbringer en adresse inden i enhver forsendelse for at sikre sig, at forsendelsen ikke eventuelt ender på en auktion hos postvæsenet?«

Begrundelse

Under de forhold, postbesørgelsen fungerer under, må det være rimeligt, at postvæsenet også gør brugerne opmærksomme på, hvad de kan risikere ved at sende post, og samtidig dermed oplyser om, hvordan risikoen kan formindskes.

Besvarelse (17/12 80):

Ministeren for offentlige arbejder (Risgaard Knudsen):

I »Post- og telegrafhåndbogen«, der er til salg på alle postkontorer for 2,00 kr., er der anført på side 39 under beskrivelsen af postpakker: »I juleperioden må mærkning

og adressering foretages særlig omhyggeligt, og det tilrådes afsenderen at lægge en seddel med sin egen og adressatens navn og adresse inden i selve pakken.«

Post- og telegrafvæsenet opfordrer herudover ved annonceringen om julepost afsenderne til at lægge en seddel med nævnte angivelser inden i julepakkerne.

Ligeledes indeholder redaktionel omtale af juleperioden i de lokale aviser ofte en sådan opfordring på postkontorenes foranledning.

Endelig anmoder Post- og telegrafvæsenet Danmarks Radio om at medtage opfordringen i den årlige omtale i radio og TV af indleveringsfrister m.v. for juleposten.

Post- og telegrafvæsenet praktiserer således allerede i et vist omfang at informere pakkeafsenderne med henblik på at nedsætte ulemperne ved beskadigelse af postpakker.

Opmærksomheden henledes i den forbindelse på, at langt den overvejende del af postpakkerne afsendes af erhvervsvirksomheder, hvorfor der i langt de fleste tilfælde i forvejen vil være sådan oplysning inden i postpakker, f. eks. i form af en faktura.

Post- og telegrafvæsenet har imidlertid meddelt mig, at man er indstillet på i fremtiden at udvide den nuværende praksis med hensyn til at opfordre afsendere af postforsendelser til at indlægge oplysning om afsenders og modtagers navn og adresse.

Det vil næsten udelukkende have betydning for pakker og småpakker, og jeg er underrettet om, at Post- og telegrafvæsenet har brochurer om disse forsendelser under udarbejdelse, og at nævnte opfordring vil blive medtaget i disse brochurer.

Jeg kan til slut tilføje, at der fra den 8. december 1980 kan købes særlig egnede emballager til pakker og småpakker på postkontorerne. Salget er iværksat som et led i Post- og telegrafvæsenets bestræbelser for at sikre en rigtig indpakning af postforsendelserne og dermed nedsætte risikoen for beskadigelse under postbesørgelsen.

Spm. nr. 285

Til *ministeren for skatter og afgifter* (1/12 80) af:

Voigt (FP):

»På hvilke afgiftsområder får staten i 1980 et mindre provenu end beregnet, og hvad var

[Voigt]

de tilsvarende tal for 1978 og 1979, og hvilket provenu er beregnet for 1981?»

Besvarelse (5/12 80):

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

I nedenstående oversigt er anført de afgiftsområder, for hvilke afgiftsprovenuet ef-

ter seneste skøn bliver mindre end opført på finansloven for 1980. For de samme afgiftsområder er anført provenutallene på finanslovene for 1978 (april–december) og 1979 og de regnskabsmæssige afvigelser herfra. Endelig er anført provenuerne af de samme afgiftsområder for 1981 efter seneste skøn.

Afgiftsområde:	1980		1978 (apr.–dec.)		1979		1981
	Finanslov	Seneste skøn	Finanslov	Regnsk.	Finanslov	Regnsk.	Seneste skøn
--- mill. kr. ---							
Vægtafgift af motorkøretøjer m. v.	2.950	÷ 50	2.100	+ 60	2.900	+ 21	2.900
Registreringsafgift af motorkøretøjer.....	5.000	÷ 1.950	3.500	+ 175	5.000	÷ 211	4.000
Benzinafgift.....	3.850	÷ 75	2.350	+ 8	3.050	+ 275	3.900
Afgift af ansvarsforsikring af motorkøretøjer.....	525	÷ 45	325	+ 3	450	+ 25	475
Afgift af lystfartøjsforsikringer	15	÷ 2	12	÷ 2	12	+ 2	13
Afgift af visse olieprodukter ..	1.600	÷ 100	300	÷ 14	435	+ 602	1.850
Afgift af gas	100	÷ 40	–	–	–	+ 41	60
Merværdiafgift	36.300	÷ 400	20.300	+ 160	32.200	+ 645	41.100
Afgift af charterflyvning	120	÷ 10	40	÷ 1	60	+ 8	150

Ovenstående er fejlagtig gentagelse af samme spørgsmål optrykt foran sp. 3972.

Spm. nr. 287

Til *arbejdsministeren* (1/12 80) af:

Voigt (FP):

»Er det korrekt, at arbejdsmiljøloven ikke er lige for alle forstået på den måde, at de private virksomheder bliver straffet, hvis de ikke overholder loven, hvorimod de offentlige arbejdsgivere går fri?»

Besvarelse (17/12 80):

Arbejdsministeren (Svend Auken):

På grundlag af en indhentet udtalelse fra direktoratet for arbejdstilsynet kan jeg oplyse, at efter arbejdsmiljøloven har de offentlige arbejdsgivere præcis de samme pligter og dermed forbundet strafansvar som private virksomheder.

Direktoratet er i denne forbindelse opmærksomt på de økonomiske problemer såvel for de offentlige som for de private arbejdsgivere, og i det omfang det er forsvar-

ligt, indgår dette forhold i direktoratets administration af arbejdsmiljøreglerne.

For begge parter vedkommende har direktoratet således været tilbageholdende med f. eks. at stille krav, der medførte store bygningsmæssige ændringer af ældre bygninger, og har først krævet forholdene lovliggjort i tilfælde af ombygning eller ejerskifte.

Jeg kan i denne forbindelse oplyse, at der som følge af særforborgens udlægning pr. 1. januar 1980 er opstået særlige vanskeligheder for amter og kommuner.

Overgangen af særforborgen til amtskommunerne indebar, at institutionerne blev omfattet af arbejdsmiljølovens bestemmelser om ejerskifte, hvorefter der kan stilles krav om, at visse regler, der gælder for nye bygninger, også skal opfyldes i ældre bygninger.

For enkelte amter har det betydet krav om bygningsmæssige ændringer, som vil koste 130–160 millioner kroner. Da sådanne krav ikke kan opfyldes inden for det første år eller to, har arbejdsministeriet og direktoratet efter drøftelse med bl. a. socialministeriet

[Arbejdsministeren]

besluttet, at der indtil 1. januar 1982 som hovedregel vil blive givet dispensation for krav om velfærdsforanstaltninger (omklædningsrum, garderobe, spiserum, aftrædelsesrum og vaske-/baderum), hvorimod der ikke vil blive givet dispensation for krav, der vedrører sikkerhedsmæssige eller velfærdstruende risici.

Jeg vil gerne understrege, at der i det ovennævnte tilfælde er tale om en dispensation givet for en overgangsperiode. Der er således ikke grundlag for at antage, at offentlige arbejdsgivere skulle være fritaget for at overholde loven.

Spm. nr. 295

Til *ministeren for offentlige arbejder* (3/12 80) af:

Grove (KF):

»Hvad bliver de økonomiske konsekvenser af, at DSB som følge af forfejlet planlægning senest fra 1. januar 1982 nedlægger stykgodsterminalen på Avedøre Holme?«

Begrundelse

Ifølge Børsen den 3. december 1980 nedlægger DSB stykgodsterminalen på Avedøre Holme senest fra 1. januar 1982. Ifølge Børsen har terminalen kostet DSB et tocifret millionbeløb, hovedsagelig på grund af ukvalificeret planlægning.

Terminalen blev taget i brug i juni 1979, og DSB underskrev en 5-årig lejekontrakt, hvoraf der altså nu kun er gået halvandet år. På den baggrund må det forekomme utroligt, at planlægningsafdelingen ikke kan forudse udviklingen blot halvandet år frem i tiden.

Det er ikke betryggende, at DSB kan tage fejl i denne sag, når man ved, hvilke projekter DSB arbejder med, bl. a. overgang til el-drift i dele af landet. I disse sager har man at gøre med beløb af en helt anden størrelse.

Besvarelse (23/12 80):

Ministeren for offentlige arbejder (Risgaard Knudsen):

Generaldirektoratet for DSB har over for mig oplyst, at fordelene ved terminalen på Avedøre Holme langt har oversteget ulemperne. Der skal således allerede være opnået en omkostningsreduktion svarende til ca. 40 mand, og endvidere har den aflastning, som

Avedøreterminalen indebar for Københavns godsbanegård, medvirket til, at der her er opnået en reduktion af personalet på andre ca. 40 mand.

Ved en eventuel flytning af terminalen vil investeringer i Avedøreterminalen, som ikke kan nyttiggøres andre steder, efter det oplyste andrage ca. 5 mill. kr.

I øvrigt er overvejsen om en flytning af stykgodsterminalen på Avedøre Holme ikke tilendebragt.

Spm. nr. 312

Til *arbejdsministeren* (5/12 80) af:

Kaj Poulsen (S):

»Vil ministeren foranledige, at F. L. Smidth koncernens Dansk Eternitfabrik i Ålborg opfylder arbejdsmiljølovens bestemmelser om oprettelse af sikkerhedsorganisation?«

Begrundelse

Af cementarbejdernes fagforening i Ålborg er spørgeren blev gjort opmærksom på, at Dansk Eternitfabrik ved gensættelse af personale har undladt at ansætte tillids- og sikkerhedsrepræsentanter og ikke har sørget for, at arbejdsmiljølovens bestemmelser er overholdt.

Besvarelse (18/12 80):

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Fra direktoratet for arbejdstilsynet har jeg fået oplyst, at der i 1. kvartal af 1980 var ca. 900 beskæftigede på Dansk Eternitfabrik i Ålborg, hvoraf 42 var valgt til sikkerhedsrepræsentanter. I den efterfølgende periode har eternitfabrikken måttet lukke afdelinger og reducere arbejdsstyrken, således at denne har været nede på omkring 50 beskæftigede. Efter den 17. november 1980 er arbejdsstyrken igen udvidet, og antallet af timelønnede udgør nu 238. Heraf er 26 nyvalgte eller genvalgte sikkerhedsrepræsentanter.

Det er endvidere oplyst, at sikkerhedsudvalget på eternitfabrikken på et sikkerhedsudvalgsmøde den 2. december 1980 opfordrede til, at der blev valgt sikkerhedsrepræsentanter i de afdelinger, hvor arbejdet var genoptaget efter 17. november 1980, og at

[Arbejdsministeren]

udvalget derefter udsendte en skrivelse herom.

Efter § 6, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 392 af 10. august 1978 om virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde skal der oprettes sikkerhedsgruppe for hver afdeling eller hvert arbejdsområde i virksomheder, der i øvrigt efter reglerne skal oprette sikkerhedsorganisation. Modsætningsvis kan det slutes, at sikkerhedsgruppen ophører, når afdelingen nedlægges. Hvis en afdeling på ny åbner, skal der herefter oprettes sikkerhedsgruppe og foretages valg af sikkerhedsrepræsentant til sikkerhedsgruppen efter § 13, stk. 1, i bekendtgørelsen.

Der er ikke i arbejdsmiljøloven eller i den nævnte bekendtgørelse stillet krav om, at sikkerhedsrepræsentanten skal genansættes ved genåbning af en afdeling, uanset at det ud fra almene principper må synes at være fornuftigt at sikre genansættelsen af i forvejen uddannede og erfarne sikkerhedsrepræsentanter.

Hvad angår afskedigelse, er en sikkerhedsrepræsentant efter arbejdsmiljølovens § 10, stk. 2, beskyttet på samme måde som tillidsmænd inden for vedkommende eller tilsvarende faglige område. Uoverensstemmelser om beskyttelsen er imidlertid undergivet fagretlig behandling.

På den givne foranledning vil jeg gerne indskærpe betydningen af, at arbejdsmiljølovens bestemmelser om oprettelse af sikkerhedsorganisation overholdes.

Spm. nr. 324

Til *justitsministeren* (8/12 80) af:

Wilhelm (VS):

»Hvad har ministeren foretaget sig i anledning af, at det nu er klart dokumenteret, at vicepolitidirektør Ole Nørgaards udtalelse til Berlingske Tidende den 14. oktober 1980 om den israelsk provokerede overtrædelse af narkotikalovgivningen var et bevidst forsøg på at føre offentligheden bag lyset?«

Begrundelse

Vicepolitidirektør Ole Nørgaard udtalte til Berlingske Tidende den 14. oktober 1980: »Der er ingen udenlandsk myndighed involveret i denne sag«. Det er helt udelukket, at vicepolitidirektøren er blevet fejlciteret. Bla-

det gør selv opmærksom på, at ledende politifolk udtaler sig i strid med hinanden, politiadvokat Volmer Nissen citeres i samme artikel for en udtalelse om, at udenlandske myndigheder var involveret, hvilket han i øvrigt allerede kunne citeres for i Politiken den 13. oktober 1980.

I sit svar til folketingets retsudvalg på udvalgets spørgsmål nr. 8 skriver ministeren nu, at politiadvokat Volmer Nissen over for justitsministeret har oplyst, at han faktisk har udtalt, at udenlandske myndigheder var involveret i sagen. Dette refererer ministeren for retsudvalget uden kommentarer. Jeg må gå ud fra, at ministeren ville have gjort en bemærkning om det, hvis de udtalelser, som politiadvokaten vedkender sig, skulle være urigtige.

Hertil kommer endelig – som omtalt i dagbladet Information den 2. december 1980 – at det israelske dagblad Davar efter at have undersøgt sagen har meddelt, at det israelske politi var indblandet »og sandsynligvis tog initiativ til denne operation fra ende til anden«.

Vicepolitidirektørens udtalelse til Berlingske Tidende var med andre ord bevidst urigtige. Det ønskes oplyst, om justitsministeren som den politisk ansvarlige finder også i det i sin orden.

Besvarelse (23/12 80):

Justitsministeren (Henning Rasmussen):

Justitsministeriet har på baggrund af oplysninger fra politidirektøren og vicepolitidirektøren i København over for folketingets retsudvalg oplyst, at udenlandske myndigheder var involveret i den sag, som omtales i det stillede spørgsmål.

Justitsministeriet kan fortsat henholde sig til det således oplyste, og ministeriet finder ikke grundlag for at foretage videre i anledning af spørgsmålet.

Spm. nr. 325

Til *justitsministeren* (8/12 80) af:

Wilhelm (VS):

»Vil ministeren fastholde den udtalelse, han afgav til udenrigsministeren med henblik på udenrigsministerens besvarelse af spørgsmål nr. 40 (se folketingets forhandlinger 1980–81, spalte 1499), og som han senere

[Wilhelm]

gentog over for retsudvalget i skrivelse af 29. oktober 1980?»

Begrundelse

I den nævnte skrivelse oplyste ministeren kategorisk; at den israelske efterretningstjeneste »Mossad« ikke var involveret i den provokerede hash-handel, som adskillige gange har været omtalt i pressen.

På det senere samråd i retsudvalget blev ministeren spurgt, hvordan han kategorisk kunne udelukke Mossad, når det af samme skrivelse fremgik, at der fortsat foretoges efterforskning i sagen. Ministeren svarede, at den fortsatte efterforskning nok teoretisk kunne føre til et andet resultat, men at han var overordentlig sikker på, at han ikke fik grund til at ændre sin udtalelse på dette punkt.

En undersøgelse foretaget af den israelske avis Davar og offentliggjort den 30. november 1980 konkluderer imidlertid, at initiativet til hele operationen blev taget af det israelske politi. Og til Ekstra Bladet udtaler den juridiske chef for det københavnske narkotikapoliti den 3. december 1980, at man er vidende om, at hash-sagen startede på baggrund af oplysninger fra israelske politimyndigheder, at man ikke ved, hvilken del af det israelske politi man fik henvendelse fra, men at man har konstateret, at det ikke var fra det israelske narkotikapoliti. Volmer Nissen oplyser samtidig, at den afsluttende redegørelse fra de israelske politimyndigheder var underskrevet af Criminal Intelligence Department, og at han ikke ved, hvad det står for.

Politiadvokat Volmer Nissen må vel være den nærmeste til at vide, hvor meget man har opklaret. På baggrund af hans udtalelse til Ekstra Bladet den 3. december virker det højst ejendommeligt, at justitsministeren den 29. oktober kategorisk kunne fastslå, at den israelske efterretningstjeneste ikke var involveret.

Men måske byggede justitsministeren på oplysninger fra den øverste københavnske politiledelse, som konsekvent har givet urigtige oplysninger i denne sag. Ministeren er imidlertid den politisk ansvarlige chef for politiet og kunne passende benytte denne lejlighed til at bryde med den årelange praksis, hvorefter justitsministeren snarere opfat-

ter sig som pressesekretær for den københavnske politiledelse.

Besvarelse (23/12 80):

Justitsministeren (Henning Rasmussen):

I en udtalelse til brug ved udenrigsministerens besvarelse af et spørgsmål anførte justitsministeriet bl. a., at den israelske efterretningstjeneste Mossad ikke var involveret i den konkrete sag. Justitsministeriet har senere skriftligt og under et samråd i retsudvalget gentaget denne oplysning.

Justitsministeriet kan også i dag henholde sig til de tidligere givne oplysninger.

Spm. nr. 326

Til *justitsministeren* (9/12 80) af:

Bernhard Baunsgaard (RV):

»Vil ministeren sørge for, at det bliver indskærpet politiet, at afhøring og undersøgelse af en borgers lovlige politiske holdning ikke må ske – heller ikke i forbindelse med anholdelse?«

Begrundelse

Ifølge Politiken for 8. ds. har politiet i forbindelse med uroen omkring »Byggeren« foretaget afhøring og undersøgelse af en anholdts lovlige politiske holdning, dels ved afhøring af vedkommende selv, dels ved forespørgsler hos andre.

En sådan fremgangsmåde er i strid med såvel den danske grundlov som principperne for en demokratisk stat og holdning til et åbent samfund. Derfor spørges, om justitsministeren vil gribe ind, så en sådan fremgangsmåde hører op.

Besvarelse (23/12 80):

Justitsministeren (Henning Rasmussen):

Politidirektøren i København har over for justitsministeriet oplyst, at der i forbindelse med den politimæssige efterforskning i anledning af urolighederne på Nørrebro tidligere i år blev foretaget undersøgelser vedrørende afhørtes politiske tilhørsforhold.

Politidirektøren har oplyst, at der ikke var grundlag for at foretage den nævnte afhøring, hvilket er blevet tilkendegivet personalet.

[Justitsministeren]

Justitsministeriet kan henholde sig til politidirektørens oplysninger, og ministeriet kan tilslutte sig politidirektørens reaktion i sagens anledning.

Spm. nr. 328

Til *ministeren for offentlige arbejder* (9/12 80) af:

Glensgård (FP):

»Ministeren bedes oplyse, hvor mange penge der er udbetalt i overarbejdsbetaling inden for Post- og Telegrafvæsenet i finansåret 1980 og samtidig oplyse, hvor mange penge der er udbetalt, uden at der er søgt en bevilling til dette formål.«

Begrundelse

Under et samråd i folketingets finansudvalg med den fungerende trafikminister, økonomiminister Ivar Nørgaard, meddelte denne, at Post- og Telegrafvæsenet ikke kunne nøjes med de penge, der var opført på finansloven for 1980 vedrørende overarbejdsbetaling, og han oplyste samtidig, at finansudvalget ville modtage en ansøgning om merbevilling. Denne ansøgning ses ikke at være fremsendt, og det må derfor nu fastslås, at ministeren har anvendt penge, som ikke er bevilget af folketinget.

Besvarelse (22/12 80):

Ministeren for offentlige arbejder (Risgaard Knudsen):

På finansloven er der på driftsbudgettet for det samlede Post- og Telegrafvæsen under standardkonto 03 – overarbejde afsat 126 mill. kr. i pris- og lønniveau 1. januar 1979.

For hele 1980 kan der på nuværende tidspunkt forventes et forbrug på mindst 295 mill. kr. i løbende priser svarende til et reelt merforbrug i P&T totalt på mindst 137 mill. kr. i pris- og lønniveau 1. januar 1979.

Post- og Telegrafvæsenet er en statsvirksomhed, hvorfor driftsbudgettets opdeling på de enkelte standardkonti i finansloven ikke er af bindende, men kun af vejledende karakter.

Isoleret betragtet er der således intet til hinder for, at den enkelte standardkonto overskrides. Der må imidlertid forudses et væsentligt merforbrug på Post- og Telegraf-

væsenets drift under ét. Dette vil blive forelagt folketinget ved forslag til tillægsbevillingslov.

Spm. nr. 329

Til *ministeren for offentlige arbejder* (9/12 80) af:

Glensgård (FP):

»Det bedes oplyst, hvor mange timer der er beregnet inden for Post- og Telegrafvæsenet til såkaldte afspadseringstimer i finansåret 1979 og det forventede tal for 1980.«

Begrundelse

Overarbejdsskandalen i Post- og Telegrafvæsenet er endnu grovere end først antaget, idet ministeren på intet tidspunkt har givet oplysning om, hvor mange timer der er afspadseret. For titusindvis af de timer, der er afspadseret, er der formentlig udbetalt overarbejdspenge, idet de pågældende ellers ikke ville kunne være i stand til at oppebære det dobbelte i overarbejdsbetaling af, hvad de har i indtægt.

Besvarelse (22/12 80):

Ministeren for offentlige arbejder (Risgaard Knudsen):

I det omfang, hvor det har været nødvendigt at iværksætte overarbejde, er det foreskrevet over for tjenestestederne i Post- og Telegrafvæsenet, at det præsterede overarbejde i størst mulig udstrækning skal afvikles ved frihed ved hjælp af indsættelse af afløsningspersonale. Dette indebærer, at det er det enkelte tjenestested, der foretager de fornødne noteringer og kontrolleringer i de tilfælde, hvor præsteret overarbejde afvikles ved frihed, og der foreligger således ikke centralt oplysninger om, hvor mange timer der anvendes til afspadsering.

Såvel jeg som Post- og Telegrafvæsenets ledelse er helt opmærksom på, at overarbejdsforbruget i Post- og Telegrafvæsenet har haft et uacceptabelt omfang.

Det kan i den forbindelse oplyses, at det nedsatte postudvalg bl.a. har til opgave at gennemføre en undersøgelse af bemandingsplanlægningen i postvæsenet. Undersøgelsen tilsigter en gennemgang af hovedprincipperne for postvæsenets bemandingsplanlægning

[Ministeren for offentlige arbejder]

bl.a. med henblik på udarbejdelse af forslag til nedbringelse af overarbejdet inden for postvæsenet.

I forbindelse med denne undersøgelse er der ved 15 postkontorer ligeligt geografisk fordelt over hele landet for perioden 1/1-30/11 1980 indhentet oplysning om det totale antal overarbejdstimer samt antallet af overarbejdstimer, der er afviklet ved afspadsering. (Undersøgelsen omfatter ikke Københavns Postterminal).

Ved disse 15 postkontorer er der udført overarbejde i 306.303 timer i perioden 1/1-30/11 1980, og der er i samme periode afviklet i alt 96.052 timers overarbejde ved afspadsering.

Spm. nr. 330

Til *undervisningsministeren* (9/12 80) af:

Steen Folke (VS):

»Vil ministeren tage et initiativ for at få normaliseret forholdene og få skabt ordentlige undervisningsforhold for 22 tyrkiske børn på Strandgårdsskolen i Ishøj, som ikke har modtaget regelmæssig undervisning gennem mere end to uger?«

Begrundelse

En hel klasse af tyrkiske børn på 22 elever har gennem et par uger boykottet en del af undervisningen. Boykotten startede den 26. november som en protest mod, at klassen siden skoleårets start var vokset til 22 elever, dvs. langt ud over det, der er hjemmel for. Protesten var samtidig fremkaldt af, at dette store elevantal yderligere dækkede en meget stor spredning både med hensyn til alder - 10-15 år - og med hensyn til sprogfærdighed. Det var reelt umuligt for de to lærere, der var tilknyttet klassen, at give en forsvarlig undervisning.

Konflikten blev yderligere skærpet, da kommunen den 28. november afskedigede klassens tyrkiske lærer på grundlag af en række udokumenterede og uberettigede anklager mod den pågældendes virke. Da læreren var meget populær hos børnene, reagerede de ved at fastholde og videreudvikle deres boykot. Siden er undervisningen til dels søgt videreført med en ringere uddannet og mindre erfaren tyrkisk lærers medvirken. Men børnene har fortsat deres boykot.

Da situationen øjensynlig er gået i hårdknude, vil et ministerielt initiativ være påkrævet. En løsning vil dels forudsætte genansættelse af den afskedigede lærer, dels en tilvejebringelse af de ressourcer, der er nødvendige for at gennemføre en forsvarlig undervisning i overensstemmelse med den gældende bekendtgørelse. Selv om Ishøj kommune er primært ansvarlig, kan ministeren ikke sidde med korslagte arme, når en gruppe indvandrerbørn i strid med gældende regler afskæres fra at få en forsvarlig undervisning.

Besvarelse (16/12 80):

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

På grundlag af telefoniske oplysninger, som direktoratet for folkeskolen, folkeoplysning, seminarier m.v. har indhentet fra Ishøj kommune, kan følgende oplyses:

Der har siden skoleårets begyndelse været en ekstraordinær stor tilflytning af elever fra Tyrkiet til Strandgårdsskolens distrikt. Som følge heraf var elevtallet i en af modtagelsesklasserne kommet op på 21, men det er senere - efter at skoleforvaltningen havde fået kendskab til forholdet - blevet bragt ned til 18, hvilket svarer til almindelig praksis for elevtallet i modtagelsesklasser på Strandgårdsskolen. Da klassen undervises af 2 lærere i fællesskab (en dansk lærer og en tyrkisk hjælpelærer), opfylder man de gældende regler, jfr. § 7, nr. 1, i bekendtgørelse af 8. marts 1976 om folkeskolens undervisning af fremmedsprogede elever, hvorefter elevtallet i en modtagelsesklasse ikke må overstige 12 ved skoleårets begyndelse, medmindre klassen undervises af 2 lærere i fællesskab. Der henvises endvidere til afsnit 7.2. i vejledningen af 1979 om folkeskolens undervisning af fremmedsprogede elever, hvorefter der maksimalt bør være 18 elever i en modtagelsesklasse ved skoleårets begyndelse, hvis klassen undervises af 2 lærere i fællesskab.

Endvidere har kommunen oplyst, at man har afholdt et møde med de tyrkiske forældre i sidste uge. Eleverne møder nu i skole, men vægrer sig ved at deltage i undervisningen.

Folkeskolen er en kommunal skole, og det tilkommer derfor de lokale skolemyndigheder at løse opståede konflikter. Som det

[Undervisningsministeren]

fremgår af det oplyste, arbejder de lokale skolemyndigheder herpå.

Spm. nr. 331

Til *ministeren for kulturelle anliggender* (9/12 80) af:

Bertel Haarder (V):

»Vil ministeren sikre de moderate elev- og studenterorganisationer den ene af de to pladser i regeringens nye ungdomsudvalg, som undervisningsministeren af uforklarlige grunde har indstillet at De Uddannelsessøgendes Samarbejdsudvalg (DUS) skal besætte stik mod sædvanlig praksis og med venstrefløjsdominans i ungdomsudvalget som uundgåelig konsekvens?«

Begrundelse

Efter indførelse af forholdstalsvalg på universiteterne, hvorefter de såkaldte studenterråd blev reduceret til partier på linie med andre organisationer, og efter gentagne henvendelser og henstillinger fra folketinget til skiftende genstridige ministre er det blevet praksis, at de moderate organisationer, som i parentes bemærket ikke har som målsætning at nedbryde uddannelsessystemet og bruge det i klassekampens tjeneste, så vidt muligt tildeles pladser i råd og udvalg på linie med de DKP- og VS-styrede organisationer, hvortil DUS i udpræget grad hører.

Denne praksis har undervisningsministeriet af ret uforståelige grunde fraveget i dette tilfælde.

Når man erindrer den kranke skæbne, der er overgået U 90 og de udvalg og råd, der på forhånd har fået en skæv sammensætning, så forekommer det uklogt af regeringen at skabe yderligere slagside i det nye ungdomsudvalg – i hvert fald, hvis det er resultater for ungdommen, der tilsigtes med udvalgsarbejdet.

Besvarelse (17/12 80):

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

Det er kendt, at der igennem længere tid har været vanskeligheder forbundet med at få en dækkende repræsentation for de uddannelsessøgende i de forskellige råd og udvalg i undervisningsministeriets regi. I for-

søg på at bygge bro imellem de stridende studenterorganisationer har undervisningsministeriet flere gange opfordret til fælles indstillinger om sådanne repræsentationer, men resultatet har været negativt, fordi parterne ikke har kunnet enes om nogen fælles kandidat. Når der derefter har været udpeget repræsentanter for hver af de to parter, så siges det ofte at have resulteret i, at enten den ene eller den anden repræsentant er udeblevet i protest mod modpartens tilstedeværelse.

I arbejdet med nedsættelse af ungdomsudvalget havde vi fra kulturministeriets side bedt undervisningsministeriet om at formidle udpegelsen af to repræsentanter for de uddannelsessøgende. Da der på et ret tidligt tidspunkt af proceduren med udvalgsnedsættelsen forelå en indstilling fra De Uddannelsessøgendes Samarbejdsudvalg om to repræsentanter, og da vi fra undervisningsministeriet fik at vide, at man kunne tilslutte sig en sådan indstilling, fandt vi ingen anledning til at forsøge at ændre på denne procedure. Fra kulturministeriets side er vi ikke bekendt med, at der på den måde skulle være handlet i strid med nogen praksis, således som det er hævdet af spørgeren.

Der foreligger imidlertid nu i denne sag en indstilling fra de organisationer, som man vel kan kalde modpolen til De Uddannelsessøgendes Samarbejdsudvalg, nemlig Sammenslutningen af tværpoltiske Studenterorganisationer og Gymnasieelevernes Landsorganisation. Disse organisationer har – samtidig med en protest over for undervisningsministeriet over den valgte procedure – på eget initiativ indstillet til kulturministeriet, at der til den ene af de to pladser i ungdomsudvalget vælges en ud af to navngivne personer.

Efter dette er det min hensigt at give en ny plads til en af de nu fremkomne kandidater fra Sammenslutningen af tværpoltiske Studenterorganisationer og Gymnasieelevernes Landsorganisation. Denne løsning, som jo imødekommer indstillingen fra Sammenslutningen af tværpoltiske Studenterorganisationer m.fl., og som i øvrigt er besluttet i fuld forståelse med undervisningsministeren, giver jo altså også hr. Bertel Haarder et formentlig fyldestgørende svar på hans spørgsmål, om der kan sikres de moderate elev- og studenterorganisationer den ene af de to pladser i ungdomsudvalget.

Spm. nr. 332

Til *fiskeriministeren* (10/12 80) af:

Glistrup (FP):

»Hvor store fiskemængder må kasseres, hvis EF-restriktionerne overholdes punktligt?«

Begrundelse

Den 8. ds. bragte Politiken på side 2 en artikel, som burde bidrage til at vække de bedrevende socialist-restriktionselskere, som fra deres skriveborde ødelægger det fiskeri, som burde fortsætte som et frit erhverv.

Denne gang drejede det sig om 13 tons døde sild, der blev smidt tilbage i havet. De dumme sild havde mod EFs beregninger ikke læst EF-forordningerne om, at de ikke måtte fanges. Derfor gik de i fangstredskaberne. I medfør af de tåbelige EF-paragraffer ville fiskeskipperen have fået en bøde på ½ mill. kr., hvis han havde landet fangsten og nidkære paragrafryttere havde opdaget det.

I en verden i krise bør den slags ødelandeheri holde op. Er fiskeriministeren blevet så meget klogere, siden han i juli 1975 begyndte at tro, at han – modsat Knud den Store – kunne regere over havets kræfter, at det begynder at dæmre for ham, at fremskridtspartiet også i denne sag til enhver tid har været den sunde fornufts talsmand?

Besvarelse (22/12 80):

Fiskeriministeren (Poul Dalsager):

Af spørgsmålets begrundelse fremgår, at de EF-restriktioner, som der sigtes til i spørgsmålet, er bestemmelserne for Nordsøen om bifangster af sild ved fiskeri efter andre fiskearter, idet der som bekendt har været forbud mod dirigeret sildefiskeri i Nordsøen i de seneste år.

Restriktionerne følger nøje de biologiske anbefalinger og har til hensigt at forbedre vilkårene for sildebestanden i Nordsøen, der efter flere års befiskning i overensstemmelse med fremskridtspartiets anvisninger om ureguleret fiskeri har været truet af total undergang.

Restriktionerne har haft en gavnlig effekt på sildebestanden, idet det i nær fremtid kan

forventes, at der på ny åbnes for et sildefiskeri i Nordsøen.

Bifangstbestemmelserne går ud på, at den mængde bifangst, som overskrider den tilladte bifangst målt i procent af hele lasten efter sortering, skal genudsættes i havet, så vidt muligt i levedygtig tilstand.

Da silden ikke kan overleve efter at have forladt havet, vil det sige, at den overskydende bifangst må kasseres, hvis restriktionerne skal overholdes.

Det er derfor afgørende, at fiskerne tilrettelægger fiskeriet således, at der undgås problemer med for store bifangster. Dette har stort set vist sig at være muligt for de danske fiskere, idet det dog bemærkes, at det i sagens natur er umuligt at afgive præcise oplysninger om udsmidningernes omfang.

Jeg vil erklære mig enig med spørgeren i, at der er tale om et ressourcespild, når fiskerne i visse situationer tvinges til at hælde overskydende fisk over bord. Det indgår derfor i overvejelserne at søge bifangstreglerne ændret, således at der skal være mulighed for at ilandbringe den overskydende bifangst, dog således at fiskerne, eksempelvis gennem en afgift, fratages det økonomiske incitament til ikke at overholde biologisk begrundede fiskeriregler.

Spm. nr. 333

Til *indenrigsministeren* (10/12 80) af:

Steffensen (KrF):

»Vil ministeren foranledige, at forsøg vedrørende kostterapi indgår i naturlægeudvalgets vurderingsgrundlag, inden udvalget afgiver betænkning?«

Begrundelse

Spørgsmål om kostterapi blev berørt i spørgetiden den 19. november 1980. Senere er jeg blevet underrettet om, at fru Julia Vøldan har planlagt en kostforsøgsrække, der vil blive ledet af Råstrup Kursted i Svendborg i perioden 1. marts til 31. august 1981.

Forsøget tilbydes uden nogen som helst udgift for staten og omfatter 500 frivillige forsøgspersoner. Det forekommer ønskeligt, om resultaterne af disse forsøg kunne tages med i udvalgets betænkning.

Besvarelse (17/12 80):

[Indenrigsministeren]

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Indenrigsministeriet er ikke bekendt med det planlagte konkrete forsøg, der nævnes i begrundelsen for hr. Steffensens spørgsmål, men vil gøre indenrigsministeriets udvalg til undersøgelse af naturpræparater og ikke-autoriserede helbredelsesmetoder bekendt med spørgsmålet og bede udvalget overveje, om det pågældende forsøg vil kunne indgå i dets betænkning.

Det må imidlertid tages i betragtning, at udvalget stiler mod at afslutte sit arbejde med afgivelse af betænkning i sidste halvdel af 1981, og at udvalget ikke har nogen stor bevilling til sin rådighed. Desuden vil det være et spørgsmål, om det pågældende forsøg er tilrettelagt på en sådan måde, at der vil kunne tillægges resultaterne videnskabelig værdi, ligesom det ligger uvist, om udvalget vil have mulighed for at alliere sig med eksperter, der kan bistå det med at foretage en uvildig bedømmelse af forsøget.

Indenrigsministeriet har under disse omstændigheder ment at burde overlade det til udvalgets egen vurdering, om det skønner, at der er grundlag for at lade kostforsøgsrækken på Råstrup Kursted indgå i udvalgets betænkning.

Spm. nr. 334

Til *miljøministeren* (10/12 80) af:

Anders Poulsen (V):

»Vil ministeren bekræfte, at staten er forpligtet til uden udgift for andre at fjerne et giftdepot beliggende på Harboøre Tange i Ringkøbing amt?«

Begrundelse

Landbrugsministeriet gav i 1956 A/S Cheminova tilladelse til et giftdepot på Harboøre Tange.

Amtsvandinspektoratet for Ringkøbing amt har nu konstateret giftudsivning fra depotet.

Giftforureningen medfører stor fare for fiskebestanden og dermed for fiskeriet i Limfjordsområdet og ved kyststrækningen ud for Harboøre Tange. Ligeledes er områdets østers- og muslingebanker i fare.

Hensigten med spørgsmålet er at få bekræftet, at staten har pligt til at fjerne giftde-

potet, samt at få bekræftet, at det vil ske hurtigst muligt.

Besvarelse (19/12 80):

Miljøministeren (Erik Holst):

Jeg har forelagt spørgsmålet for miljøstyrelsen, som har oplyst følgende om affaldsdeponeringen på Harboøre Tange i forbindelse med nogle af folketingets miljø- og planlægningsudvalg stillede spørgsmål om samme sag (spørgsmål 73 og 90, alm. del bilag 47 og 82):

»Deponering af affald i klitterne ved hofde 42 er foretaget af Cheminova i henhold til en tilladelse af 27. maj 1957 fra ministeriet for offentlige arbejder. I 1961 er der efter en indsamling af bekæmpelsesmidler til plantesygdomme m. v. tillige foretaget deponering af disse i det omhandlede område.

I foråret 1976 rejstes spørgsmålet om en nærmere vurdering af depoterne.

Der blev afholdt et møde, hvori deltog kystinspektoratet, Ringkøbing amtsvandinspektorat, Cheminova, Thyborøn-Harboøre kommunalbestyrelse, Kemikaliekontrollen, Kommunekemi og miljøstyrelsen med henblik på en vurdering af forholdene. På grundlag af de dengang foreliggende oplysninger om de deponerede affaldsarter og -mængder samt om de geologiske og hydrogeologiske forhold omkring deponeringspladsen fandtes det mest hensigtsmæssigt at lade depotet blive liggende under forudsætning af, at dette blev sikret mod havets erosion.

Kommunalbestyrelsen besluttede på dette grundlag, at depotet på visse vilkår kunne blive liggende.

Miljøstyrelsen er blevet underrettet om, at Ringkøbing amtsråd i skrivelse af 3. december 1980 – på grundlag af nye målinger på stranden og i vandet ud for depotet – har henstillet til ministeriet for offentlige arbejder, som ejer arealet, at forureningen fra de deponerede kemikalier afhjælpes ved fjernelse af depotet.

På denne baggrund har miljøstyrelsen anmodet amtsrådet om en nærmere beskrivelse af de foretagne analyser, herunder hvorledes prøveudtagningerne er udført, hvilke analysemetoder der er benyttet, og hvilke laboratorier der har foretaget analyserne.

Det er styrelsens hensigt, når disse oplysninger foreligger, med de berørte parter at

[Miljøministeren]

vurdere spørgsmålet om de forureningsmæssige risici ved depotets forbliven på stedet.

Styrelsen finder, at de ikke helt enkle spørgsmål om, hvem der i givet fald bør afholde eventuelle nødvendige omkostninger, bør afvente denne vurdering. Det bemærkes i denne forbindelse, at de af udvalget rejste erstatningsretlige spørgsmål ikke er reguleret af miljøbeskyttelseslovgivningen.«

Jeg har lovet udvalget en orientering om sagen, når den nævnte vurdering har fundet sted, og jeg vil samtidig orientere spørgeren.

Det er på denne baggrund ikke på nuværende tidspunkt muligt for mig hverken at bekræfte eller afkræfte, at staten skulle være forpligtet til uden udgift for andre at fjerne det deponerede affald, hvis resultatet af miljøstyrelsens vurdering af spørgsmålet skulle blive, at affaldet bør fjernes.

Spm. nr. 335

Til *energiministeren* (10/12 80) af:

Svend Erik Hovmand (V):

»Vil ministeren drage omsorg for, at energistyrelsen i forbindelse med udarbejdelse af vejledende retningslinier til brug for varmesynsplanlægningen også vil sikre, at de lokale varmeplanmyndigheder kan få de nødvendige retningslinier for at kunne foretage en realistisk sammenligning mellem en skønnet gaspris og andre energiformer?«

Begrundelse

Det er særdeles afgørende for erhvervslivet og en række offentlige myndigheders dispositioner, at man ikke forhindrer en fornuftig anvendelse af uudnyttet overskudsvarme, kraftvarme samt anvendelse af halm og andre utraditionelle energikilder. Da en række af disse projekters etablering er afhængig af prisen for naturgas, er det selvsagt nødvendigt, at sådanne dispositioner – indtil den endelige gasprisfastsættelse finder sted – ikke udskydes, men at der tværtimod sikres den nødvendige baggrund for – på basis af en midlertidig fastsættelse – at sådanne dispositioner kan foretages.

Under henvisning til ministerens besvarelse af det af mig stillede spørgsmål nr. 241 af 21. november skal jeg derfor udbede mig svar på ovennævnte supplerende spørgsmål.

Besvarelse (18/12 80):

Energiministeren (Poul Nielson):

Som jeg nævnte i min besvarelse af spørgsmål nr. 241 fra Svend Erik Hovmand, er energistyrelsen for tiden i færd med at udarbejde vejledende retningslinier til brug for bl.a. de kommunale myndigheders arbejde med varmesynsplanlægningen. Disse retningslinier vil bl.a. indeholde principper for, hvorledes forskellige former for kollektiv varmesynsplanlægningen kan belyses ud fra såvel energimæssige som samfundsøkonomiske, kommunaløkonomiske og brugerøkonomiske kriterier. I varmeplansammenhæng skal den samfundsøkonomiske analyse lægges til grund ved beslutning om afgrænsning af områder, der er egnede for kollektiv varmesynsplanlægning.

Jeg kan oplyse, at der i energistyrelsens vejledning også vil være retningslinier for, hvorledes der for de forskellige former for energi kan opstilles priser, der kan anvendes i en samfundsøkonomisk analyse af projekter for kollektiv varmesynsplanlægning.

Spm. nr. 339

Til *udenrigsministeren* (11/12 80) af:

Preben Lange (Grønl.):

»Mener ministeren, at det er tilladt EF-Kommissionens oplysningstjeneste at indgå i et agitatorisk samarbejde med en politisk fraktion i Grønland?«

Begrundelse

Efter at have fulgt EF-Kommissionens oplysningstjenestes avis i godt et år har mit indtryk hidtil været, at avisens dækning af forholdet EF-Grønland har været af rimeligt oplysende og objektiv karakter.

Desværre synes de to sidste numre af avisen at tyde på, at denne linie fra avisens side nu lægges om, samt at denne omlægning sker til fordel for de politiske fraktioner i Grønland, som agiterer for Grønlands forbliven i EF.

I det forrige nummer af avisen, nr. 14, bragtes en udtalelse fra en mindre, lokal atassut-afdeling. Denne udtalelse angreb udokumenteret siumuts forhold til sælfangerens problemer i Grønland og dette forhold i

[Preben Lange]

EF-regie. Denne udtalelse var placeret på så fremtrædende en plads som side 2 i avisen. Da siumut kort efter holdt en pressekonference i Strasbourg netop for at støtte sælfangerne mod de importrestriktioner og miljøkampagner, der for øjeblikket præger EF på sælskindsområdet, var EF-avisen end ikke til stede, ligesom den heller ikke har bragt stof fra denne konference.

I det sidste nummer af avisen, nr. 15, blev der på forsiden bragt en historie, som tog udgangspunkt i udenrigsministerens svar til Otto Steenholdt angående Guinea Bissaus og Senegals aftaler med EF. Konklusionen, som kraftigt blev trukket frem, var, at Grønland via en lignende aftale ville opnå så små tilskud, at det aldrig ville kunne kompensere for EF-medlemskabet.

EF-avisen undlod (ligesom i øvrigt udenrigsministeriet) at gøre opmærksom på, at der til disse aftaler, ud over fiskerilicenserne selv, er knyttet et grundbeløb, som EF betaler for overhovedet at få rettighederne. Dette er for Guinea Bissau på 10 mill. kr. om året og for Senegal på 34 mill. kr. Disse beløb beror på forhandling, og en gunstig forhandling ville således stille Grønlands muligheder i en handelsaftale ganske anderledes. Dette har siumut via Finn Lynges for længst gjort opmærksom på, og EF-avisen må naturligvis vide dette.

I samme nummer af EF-avisen på side 2 bragte bladet en 4-spaltet artikel af Jørgen Hertling, som i kraftige vendinger argumenterede for, at Grønland ikke skulle have en chance for at klare sig uden for EF.

Fælles for alt dette stof er, at det har sit udspring i partiet atassut, som er kendt for sit ønske om, at Grønland forbliver i EF, et ønske, dette parti tog endegyldig stilling til i september måned under et hovedbestyrelsesmøde i Nuuk/Godthåb. Til dette møde var EF-Kommissionens oplysningsvirksomhed inviteret, og Niels Jørgen Thøgersen deltog selv i mødet i Nuuk.

Da siumut inden for det samme tidsrum, som EF-avisen har dækket atassut-initiativer, har haft væsentlige EF-initiativer, uden at disse er blevet dækket, synes det at ligne et begyndende agitatorisk samarbejde mellem atassut og EF-avisen.

Vi ønsker fra siumut at få fuld klarhed over, hvorvidt sådanne former for samarbejde mellem det offentligt betalte organ »EF-

avisen« og enkeltstående grønlandske politiske fraktioner overhovedet kan være tilladt.

Besvarelse (18/12 80):

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Det tilkommer ikke regeringen at blande sig i rent redaktionelle spørgsmål vedrørende EF-avisen, der udsendes af EF-Kommissionens informationskontor i Danmark.

Spørgeren oplyser i sin begrundelse, at Kommissionens informationskontor har deltaget i et hovedbestyrelsesmøde i atassut i september måned. Så vidt udenrigsministeriet er orienteret, har informationskontoret givet partierne i Grønland tilbud om at medvirke ved seminarer om EF.

Jeg finder, at det må tilkomme de enkelte grønlandske partier at tage stilling til, hvorvidt de ønsker at modtage bistand fra Kommissionens informationskontor.

Spm. nr. 340

Til *arbejdsministeren* (12/12 80) af:

Voigt (FP):

»Er det korrekt, at arbejdere er tvunget til at være medlemmer af de klubber, der oprettes på mange virksomheder af fagbevægelsens folk?«

Besvarelse (29/12 80):

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Klubber på en virksomhed er at betragte som underafdelinger af de faglige organisationer og er således ligesom disse private foreninger, som jeg ikke har nogen adgang til at afkræve nærmere oplysninger om medlemskredsen.

Spm. nr. 341

Til *energiministeren* (12/12 80) af:

Nymann (FP):

»I fortsættelse af mit spørgsmål nr. 263, besvaret den 5. december 1980, som jeg føler reelt er ubesvaret af ministeren, bedes ministeren oplyse, om koncessionsændringer var forudselige ved indgåelsen af koncessionen med DUC, samt om der var noget i koncessionen, der kunne tolkes således, at en ratifikation kunne forventes, hvis der blev fundet olie, eller at eventuelle oliefund ville blive

[Nymann]

søgt inddraget til afhjælpning af betalingsbalanceproblemerne, og endelig bedes ministeren oplyse, om der har været andre eksempler på, at den danske stat har søgt at fratage et firma de fordele, det har opnået ved at indgå en koncessionsaftale.«

Besvarelse (18/12 80):

Energiministeren (Poul Nielson):

I besvarelse af spørgsmålet henviser jeg til min redegørelse af 17. december 1980 til folketingets energipolitiske udvalg for regeringens forhandlinger med DUC. Redegørelsen er fremlagt i folketingets meddelelsescentral. I redegørelsen findes en indgående beskrivelse af baggrunden for regeringens ønske om ændringer i A. P. Møllers eneretsbevilling. I øvrigt er jeg ikke bekendt med, at ratifikation kommer ind i billedet, hvis der findes olie.

Spm. nr. 343

Til *udenrigsministeren* (12/12 80) af:

Steffensen (KrF):

»Hvad agter udenrigsministeren at foretage i anledning af, at den syriske regering ifølge foreliggende oplysninger anvender en drastisk diskrimination over for jøder, der er bosat i Syrien bl. a. således, at det er dem forbudt at forlade Syrien?«

Begrundelse

Spørgsmålet stilles med udgangspunkt i en artikel i Berlingske Tidende den 10. december 1980 med overskriften »4.500 jøder er gidslere i Syrien«. Artiklen beskriver i enkeltheder, hvordan de i Syrien bosatte jøder forfølges og lægges for had. Jødernes syriske ID-kort forsynes med et særligt blåt stempel, hvoraf fremgår, at de er jøder. Avisartiklen fortsætter: »og det betyder, at de ikke må forlade Syrien«. Emigration er forbudt, og illegale forsøg på udvandring straffes hårdt.

Blandt de mange eksempler, som avisreportagen nævner på overgreb mod jøderne i Syrien, kan også nævnes, at i byen Aleppo, hvor det næststørste jødiske samfund i Syrien befinder sig, er soldater brudt ind i private hjem, hvor de har pryglet mændene og voldtaget en lang række kvinder.

Det er spørgerens opfattelse, at Danmark ikke stiltiende kan være vidne til overgreb af denne art, der bl. a. er klart i strid med FNs menneskerettighedserklæring, og at Danmark derfor officielt bør intervenere til fordel for de syriske jøder.

Besvarelse (19/12 80):

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Ved årsskiftet 1976-77 udsendte den syriske regering en serie dekretter, hvorved diskrimination mod jøderne i Syrien officielt blev ophævet. Den eneste undtagelse var et forbud imod fri emigration. Så vidt vides er der ikke siden indført nye officielle diskriminerende foranstaltninger imod jøderne.

Den officielle begrundelse for at opretholde emigrationsforbudet over for jøder er, at Syrien ikke vil tillade fri udvandring af jøder til et land, med hvilket man i mere end 30 år har befundet sig i krig, idet noget sådant ville styrke modpartens militære potentiel. I denne forbindelse kan jeg tilføje, at emigrationsforbudet ikke alene omfatter jøder, men også andre syriske statsborgere efter særlige alders- og professionskriterier. Jøderne i Syrien har i dag mulighed for at opnå udrejsepas mod sikkerhedsstillelse – en mulighed, der udnyttes.

Det er korrekt, at det religiøse tilhørsforhold anføres i ID-kort. Dette gælder ikke specielt medlemmer af det jødiske trossamfund, men alle trosbekendelser. Det samme er tilfældet i andre lande i området.

Det må i øvrigt tages i betragtning ved vurderingen af de syriske jødernes forhold, at de efter israelsk lovgivning har statsborgerret i Israel og dermed dobbelt statsborgerskab. Af samme grund udskrives syriske jøder ikke til militærtjeneste i Syrien.

Skiftende danske regeringer har stedse fulgt jødernes situation i Syrien og andre steder med opmærksomhed. Det vil vi fortsat gøre, men den aktuelle situation giver efter min opfattelse ikke anledning til at rette nogen henvendelse til de syriske myndigheder om dette spørgsmål.

Spm. nr. 345

Til *undervisningsministeren* (12/12 80) af:

Glistrup (FP):

[Glistrup]

»Hvordan ligger det med dem, der får støtte fra Ungdommens Uddannelsesfond, men ikke inden for normal studietid består afgangseksamen?«

Begrundelse

Den skatteyderbetalte milliardstøtte via statsgaranterede studielån, stipendier etc. begrundes jo med, at samfundet dermed får mere højtuddannet arbejdskraft.

Som ved en hvilken som helst anden investering kan det naturligvis heller ikke her undgås, at der fremkommer en vis fejlprocent. Men her – hvor det i særlig grad drejer sig om menneskeskæbner – er der anledning til at være endog særlig påpasselig med at få formindsket spildet mest muligt.

Ved besvarelsen ønskes belyst, hvordan de, der ikke gennemfører studiet, opdeler sig efter, hvor længe de har studeret, og hvor store overskridelserne i forhold til normal studietid er for dem, der kommer til at studere længere end den tid, som den normalt påpasselige og pligtopfyldende unge bruger til det pågældende studium.

Endvidere bedes belyst, hvor store tab staten forventes at få på de her omhandlede grupper – såvel angivet i absolutte tal som i procenter.

Besvarelse (19/12 80):

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

I henhold til de gældende regler om uddannelsesstøtte ydes der alene støtte til uddannelsessøgende, der er studieaktive. For studerende i videregående uddannelser kræves endvidere, at de pågældende er studieegnede.

Studieaktivitet forudsætter, at der ydes en studiemæssig indsats, der sætter den uddannelsessøgende i stand til at gennemføre uddannelsen inden for en vis rimelig tid, og studieegnethed, at uddannelsen kan antages at ville kunne gennemføres uden væsentlige overskridelser af den sædvanlige studietid. En overskridelse af en sædvanlig studietid med mere end 1 år vil normalt føre til, at støtte ikke ydes, og forsinkelser under studiet, som kan betegnes som væsentlige, vil på samme måde medføre standsning af støtte.

Ministeriet har ikke nogen statistik som efterlyst over, hvordan de, der ikke gennem-

fører studiet, opdeler sig efter, hvor længe de har studeret. En statistik over f.eks. alle, der har afbrudt studiet i 1980, kan kun udarbejdes på grundlag af en undersøgelse af hver enkelt studieforhold.

En sådan undersøgelse vil selvsagt være meget ressourcekrævende. Hvor store overskridelser af studietiden der er tale om for dem, der studerer længere end den normale studietid, er hverken ministeriet eller Statens Uddannelsesstøtte vidende om. Kun de enkelte læreanstalter kan oplyse om dette, og her må forholdene påregnes at være meget forskellige.

Endelig foreligger der ikke en opgørelse, der viser statens tab på stipendier og statsgaranterede lån for uddannelsessøgende, der ikke gennemfører uddannelsen, eller som forlænger studiet.

Spm. nr. 346

Til *ministeren for skatter og afgifter* (12/12 80) af:

Alfred Hansen (DR):

»Hvad vil ministeren gøre for at hjælpe de eksportvirksomheder, der ikke er registreret hos toldvæsenet med måneden eller ugen som afregningsperiode?«

Begrundelse

Toldvæsenet har registreret en lang række eksportvirksomheder, som hver uge eller måned indsender angivelse og får tilbagebetalt momsrefusion. Disse virksomheder er omfattet af reglen om forskudsvis tilbagebetaling af moms.

Men samtidig har toldvæsenet registreret en del eksportvirksomheder, som kun afgiver angivelse hvert kvartal, fordi de af regnskabsmæssige eller andre grunde ikke ser sig i stand til at afgive en angivelse hyppigere. Også disse virksomheder får momsrefusion som følge af deres eksport, men de synes efter reglerne ikke berettigede til at opnå mulighed for at få udbetalt en forskudsmoms.

Herved opstår en konkurrenceforvriddning, som spørgeren finder er uheldig.

Besvarelse (19/12 80):

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

[Ministeren for skatter og afgifter]

Allerede ved momsens indførelse i 1967 ønskede man at reducere den periode, hvor eksportvirksomheder står i forskud med indgående afgift. Dette er sket ved, at det i mer-værdiafgiftsloven (§ 20, stk. 3) er foreskrevet, at virksomheder, hvis udgående afgift regelmæssigt er mindre end den indgående som følge af eksport, kan få tilladelse til at anvende kalendermåneden som afgiftsperiode. Såfremt den udgående afgift regelmæssigt er mindre end halvdelen af den indgående afgift, kan der anvendes en kortere afgiftsperiode end 1 måned, dog ikke under en uge.

Det er disse udprægede eksportvirksomheder, som den netop gennemførte lov om fremskyndet tilbagebetaling af visse afgifter bl. a. tilgodeser.

Det er nødvendigt med generelt fastsatte retningslinier på området. Det vil ikke være muligt at fastsætte administrerbare regler, der tilgodeser enhver virksomhed, der har eksport.

Spm. nr. 347

Til *ministeren for offentlige arbejder* (12/12 80) af:

Carit Enevoldsen (S):

»Vil ministeren undersøge fordele og ulemper ved at føre en del af togtrafikken (gods), som kører over Sjælland op til Midt- og Nordjylland, over Juelsminde-Kalundborg for at aflaste Store Bælt?«

Besvarelse (2/1 81):

Ministeren for offentlige arbejder (Risgaard Knudsen):

På basis af de eksisterende godsmængder på Store Bælt og den kapacitetsmæssige situation for jernbanegods finder jeg ikke grundlag for en aflastning af Korsør-Nyborg overfarten. Allerede af den grund vil der ikke blive taget initiativ til en særlig undersøgelse.

Spm. nr. 350

Til *socialministeren* (15/12 80) af:

Pilgaard Andersen (FP):

»Finder ministeren, det er rimeligt, at Tårnby kommune inddrager brændselshjælpen, såfremt pensionister ikke accepterer in-

defrysning af deres ejendomsskatter, og er det i det hele taget lovligt?«

Begrundelse

Via lovgivning har man givet pensionister adgang til at få indefrosset deres ejendomsskatter for at hjælpe dem til at blive i deres hjem længst muligt.

Efter min opfattelse er det imidlertid en besynderlig fremgangsmåde, man benytter i bl. a. Tårnby kommune, hvor man tvinger pensionisten til at lade kommunen tinglyse ejendomsskatter i sin bolig bl. a. ved, at man nægter ham brændselshjælp.

Man kan vel nærmest udlægge det som, at i Tårnby kommune kan man vælge mellem at fryse ihjel eller dø af sult. Med de oliepriser der er, kan der ikke blive nok til både mad og varme.

Besvarelse (19/12 80):

Socialministeren (Ritt Bjerregaard):

Brændselshjælp til pensionister ydes i henhold til folkepensionslovens § 13, stk. 1, invalidepensionslovens § 14 og enkepensionslovens § 3, stk. 2, som personligt tillæg til pensionen.

Det er en betingelse for ydelse af personligt tillæg, at pensionistens forhold efter en konkret vurdering kan betragtes som ganske særligt vanskelige. Denne vurdering foretages af den pågældende kommune, og der er ikke centralt fastsatte regler, der begrænser kommunens skøn.

Tårnby kommune har oplyst, at man ved behandlingen af en ansøgning om personligt tillæg til dækning af varmeudgifter blandt andet tager hensyn til, om pensionisten har udnyttet muligheden for lån til betaling af ejendomsskatter.

Efter socialministeriets opfattelse er det naturligt, at der ved vurderingen af en pensionists økonomiske forhold tages et sådant hensyn til, om de eksisterende muligheder for forbedring af økonomien er udnyttet.

Spm. nr. 351

Til *ministeren for skatter og afgifter* (15/12 80) af:

Aase Olesen (RV):

[Aase Olesen]

»Hvilke konsekvenser vil det få for mulighederne af at føre en selvstændig dansk alkoholpolitik, såfremt Danmark tilslutter sig EFs krav om harmonisering af vin- og spiritusafgifterne?«

Besvarelse (19/12 80):

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Forhandlingerne i EF om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om afgifterne på spiritus, øl og vin har hidtil drejet sig om at harmonisere de pågældende afgifters struktur, dvs. det afgiftspligtige vareområde, grundlaget for beskattningen, satsens art og i et vist omfang relationerne mellem de forskellige satser samt endvidere kontrol- og opkrævningsbestemmelser. Der har således ikke været tale om en harmonisering af afgiftssatsernes højde, og en sådan harmonisering må antages at ligge langt ude i fremtiden.

En gennemførelse af de indtil nu foreliggende harmoniseringsforslag på dette område vil derfor ikke påvirke hovedsigtet i den danske alkoholpolitik.

Spm. nr. 352

Til statsministeren (15/12 80) af:

Wilhelm (VS):

»Vil statsministeren foranledige, at det senest udarbejdede udkast til generel fuld-
magslov med tilhørende fagministerielle bekendtgørelser offentliggøres?«

Begrundelse

I civilforsvarsstyrelsens nylig offentliggjorte memorandum om det civile beredskab i 1980'erne omtales på side 12, at der allerede i forbindelse med civilberedskabsloven i 1959 fra statsministeriets side blev gjort opmærksom på, at der i tilfælde af krig eller i tilfælde af en særlig spændt udenrigspolitisk situation ville være behov for en generel fuld-
magslovgivning, som giver regeringen vidtgående bemyndigelser til at ændre retstilstanden. Det nævnes således, at regeringen skal have bemyndigelse til kontrol med post-, telefon- og telegraftrafikken og visse ændringer i retsplejeloven.

Samtidig oplyser det nævnte memorandum, at et udkast til en sådan generel fuld-

magslov er udarbejdet og jævnlige føres å jour, samt at en række fagministerier har forberedt bekendtgørelser med hjemmel i den generelle fuld-
magslov.

En generel fuld-
magslov har karakter af en vidtgående bemyndigelseslov, som giver regeringen frie hænder til f. eks. at rekvirere ejendom, at indføre rationering, at regulere produktionen, at afskaffe brev- og telefonhjemmeligheden og at tilsidesætte retsgarantier, hvilket f. eks. kan benyttes til internering af politiske modstandere.

En generel fuld-
magslov kan formentlig kun tænkes indført i en ophedet situation, men sådanne situationer kan skabes af enhver af supermagterne, når de finder det hensigtsmæssigt. I en ophedet situation vil der ikke være den ringeste mulighed for en nøgtern diskussion om rækkevidden af regeringens fuld-
magt.

Derfor: medmindre der er klart udemokratiske hensigter bag forberedelsen af en fuld-
magslovgivning, så må det være også i regeringens interesse, at lovudkastet og de tilhørende bekendtgørelser kan diskuteres på forhånd i en ikke specielt ophedet situation, og at der bliver åbenhed om, hvad regeringen tænker sig at gøre ved f. eks. brev- og telefonhjemmeligheden og ved retsplejelovens bestemmelser.

Besvarelse (8/1 81):

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Jeg har forelagt spørgsmålet for indenrigsministeren, under hvis område det civile beredskab hører. Indenrigsministeren har oplyst, at det udkast til fuld-
magslov, der omtales i civilforsvarsstyrelsens memorandum om det civile beredskab i 1980'erne, ikke længere er aktuelt som grundlag for overvejelserne om en sådan lovgivning. På baggrund af memorandumet er det besluttet at intensivere arbejdet med planlægning af det civile beredskab for såvel statens som kommunernes vedkommende. I den forbindelse vil der på ny blive taget stilling til de problemer af lovgivningsmæssig karakter, som er knyttet til området. Når disse overvejelser er afsluttet, vil eventuelle lovforslag blive forelagt for folketinget.

Spm. nr. 353

Til *økonomiministeren* (15/12 80) af:

Birgith Mogensen (CD):

»Hvis vi – og med god grund – antager, at 2 mia kr. illegalt forlader landet, hvordan påvirker det så landets valutabalance og/eller landets indre værdier?«

Begrundelse

Jeg tillader mig at gentage mit spørgsmål (nr. 294) med lidt ændret ordlyd, fordi ministerens første svar ikke gav mig den viden, som jeg nødvendigvis må have for at fuldføre en rapport angående situationen på hele ungdomsnarkomaniområdet.

Vedrørende behandlingsændringer af hele dette alvorlige problem kræves også tale om økonomi, og jeg ønsker i den anledning at understrege, at en narkoreform ikke alene berører menneskelige interesser, men så afgjort også Danmarks økonomi i positiv betydning.

Ministeren og undertegnede – ja, for den sags skyld langt den største del af befolkningen – er efterhånden bekendt med, at vort land økonomisk på en eller anden måde lider under den enorme, illegale narkotikaimport, som flourer i højere og højere grad.

Sagens forbryderiske natur gør, at intet menneske kan opgive bare et nogenlunde cirkatal på de kroner eller værdier, som forlader landet ukontrollabelt og illegalt, men til gengæld ved vi alle, at kroneværditallet er i milliardstørrelse.

Derfor er spørgsmålet ikke hypotetisk.

Besvarelse (23/12 80):

Økonomiministeren (Ivar Nørgaard):

Der kan næppe herske tvivl om, at importen af narkotika i et vist omfang bidrager til underskuddet på den danske betalingsbalance. Som det fremgik af mit svar på spørgsmål 294, findes der ikke statistiske oplysninger, der gør det muligt at foretage en opgørelse af importværdien. På den anden side må det anses for sandsynligt, at langt den største del af værdien af importen af narkotika registreres på en eller anden måde som løbende betalinger til udlandet med angivelse af andre formål (det kan være import af andre varer, import af tjenesteydelser, turistvaluta o. lign.).

Der foreligger naturligvis den mulighed, at importerede narkotika betales ved eksport i naturalier (tyvekoster o. lign). Da denne form for betalingsformidling er relativt besværlig, må den imidlertid på forhånd anses for at være af mindre betydning.

Dette vil igen sige, at den belastning af valutabalancen, der sker ved import af narkotika, allerede er kommet til udtryk i de foreliggende opgørelser af underskuddet på den løbende betalingsbalance.

Om dette underskud bliver større end ellers som følge af narkotikahandelen, turde være overmåde vanskeligt at vurdere, idet ethvert indenlandsk forbrug – narkotika eller andet – i en vis udstrækning resulterer i valutaudgifter. Den omstændighed, at narkotikaforbruget i ikke ringe grad finansieres ved berigelsesforbrydelser, kan måske tale for, at det samlede forbrug – og dermed også valutaunderskuddet – bliver forøget. Størrelsesordenen af dette fænomen kan dog ikke vurderes.

Spm. nr. 354

Til *udenrigsministeren* (15/12 80) af:

Gert Petersen (SF):

»Vil ministeren drage omsorg for, at de organiserede fredsbevægelser repræsenteres i det nye sikkerheds- og nedrustningsudvalg?«

Begrundelse

Som bekendt har udenrigsministeren oprettet et sikkerheds- og nedrustningsudvalg, der i øvrigt skal fungere uafhængigt. Medlemmerne af udvalget er imidlertid udpeget af udenrigsministeren, bortset fra dem, der udpeges af de i folketinget repræsenterede politiske partier.

Det har vakt undren, at ingen af de organisationer, som – for nogens vedkommende i mange år – har beskæftiget sig specielt med nedrustningsproblematikken, er repræsenteret i udvalget enten gennem opfordring til selv at udpege en repræsentant eller ved, at ministeren havde udpeget en repræsentant fra deres kreds. I Norge har regeringen draget omsorg for, at den tilsvarende kreds er repræsenteret i det norske udvalg.

Den 29. oktober 1980 modtog ministeren en henvendelse fra følgende organisationer: »Aldrig mere Krig«, »International Liga for

[Gert Petersen]

Fred og Frihed«, »Kvinder for Fred«, »Samarbejdskomiteen for Fred og Sikkerhed« og »Nej til Atomvåben«. I henvendelsen blev den ovennævnte mangel påpeget, og regeringen blev – hvis den, som det hed, ønskede en »uhildet undersøgelse« – opfordret til at inddrage også disse organisationer i udvalget.

I sit svar af 30. oktober 1980 valgte ministeren at tolke brevet derhen, at de pågældende organisationer blot ville fremlægge deres synspunkter over for udvalget, og love de at videregive deres ønsker til udvalget.

Dette svar rører imidlertid ikke ved det principielle, nemlig at det er uforståeligt, at den pågældende kreds ikke er direkte repræsenteret ved blot en enkelt person, når der nedsættes et tilsyneladende så bredt udvalg (omkring 30 medlemmer) som dette.

Besvarelse (23/12 80):

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Regeringen har i sine overvejelser omkring sammensætningen af det sikkerheds- og nedrustningspolitiske udvalg bl. a. lagt stor vægt på, at udvalget skulle repræsentere et bredt spektrum af sikkerheds- og nedrustningspolitiske synspunkter. Dette hensyn har mest tydeligt fundet udtryk ved inddragelse af repræsentanter for samtlige folketingets partier i udvalget. Samtidig måtte imidlertid hensynet til udvalgets arbejdsdygtighed sætte grænser for antallet af udvalgsmedlemmer. I betragtning af den interesse, som jeg vidste at mange organisationer med rette nærede for at blive repræsenteret i udvalget, stod det mig derfor klart, at en repræsentativ deltagelse af organisationer i udvalget ville sprænge dettes rammer. Udvalgets endelige sammensætning er således resultatet af en afvejning af disse forskellige hensyn.

Vedrørende oplysningerne om situationen i Norge skal jeg pege på, at det norske udvalg alene beskæftiger sig med rustningskontrol og nedrustning. Det danske udvalg har således et bredere sigte.

Spm. nr. 355

Til *energiministeren* (15/12 80) af:

Askjær Jørgensen (FP):

»Hvordan vil ministeren sikre, at der ikke bliver korrupsionslignende tilstande i en D.O.N.G.-udlicitering af olieplatforme, når

ikke engang det danske justitsministerium kan udlicitere en ny politikård i Århus, uden at private firmaer forbigås til fordel for et kooperativt firma?»

Besvarelse (17/12 80):

Energiministeren (Poul Nielson):

Jeg finder, at spørgeren polemisk blander to spørgsmål sammen, som ikke har nogen logisk administrativ eller praktisk forbindelse. Hertil kommer, at jeg ikke er enig med spørgeren i hans vurdering af justitsministeriets licitationsprocedure.

Spm. nr. 356

Til *energiministeren* (15/12 80) af:

Askjær Jørgensen (FP):

»Hvordan forestiller ministeren sig, at det offentlige skal styre den forøgede aktivitet, man vil have i D.O.N.G., når det offentlige Danmark ikke engang kan styre etablering og idriftsættelse af en postterminal?»

Besvarelse (17/12 80):

Energiministeren (Poul Nielson):

Jeg finder, at spørgeren polemisk blander to spørgsmål sammen, som ikke har nogen logisk administrativ eller praktisk forbindelse. Hertil kommer, at jeg ikke er enig med spørgeren i hans vurdering af post- & telegrafvæsenets styring.

Spm. nr. 357

Til *statsministeren* (15/12 80) af:

Askjær Jørgensen (FP):

»Hvor mange danske arbejdspladser vil der blive nedlagt som følge af den erhvervsfjendtlige markering, den socialdemokratiske regering udviser over for DUC og A. P. Møller-koncernen, og hvor længe vil det vare, inden A. P. Møller-koncernen endeligt er fordrevet fra Danmark, og hvor mange milliarder kroner vil det koste Danmark i årlige valutatab, når A. P. Møller er flyttet?»

Besvarelse (6/1 81):

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Jeg skal henvise spørgeren til den redegørelse, energiministeren har udsendt, og til de

[Statsministeren]

udtalelser, jeg er kommet med. Det vil heraf fremgå, at regeringens holdning alene er dikteret af hensynet til forsyningsikkerheden og til en effektiv efterforskning og udnyttelse af Danmarks olie- og gasforekomster.

Spm. nr. 358

Til *statsministeren* (16/12 80) af:

Voigt (FP):

»Vil statsministeren på baggrund af sine udtalelser i Århus den 15. december 1980 om, at arbejdsløse bør have et meningsfyldt arbejde finansieret af dagpengene, tage afstand fra arbejdsministerens udtalelser i folketinget den 25. november 1980, folketingets forhandlinger, spalte 2838, hvor han under behandlingen af fremskridtspartiets forslag om opfyldelse af grundlovens § 75 udtalte, at forslaget var det mest rystende dokument, han nogen sinde havde læst?«

Begrundelse

Arbejdsministeren sagde også under førstebehandlingen den 25. november 1980 (folketingets forhandlinger 1980-81, spalte 2838): »Nogle mennesker har sagt om partiet, at det var et fascistisk parti. Man ved, at jeg offentligt i fjernsynet har taget kategorisk afstand fra denne bedømmelse, som jeg mener savner ethvert grundlag, men jeg må nok sige, at det menneske- og samfundssyn, der kommer til orde i fremskridtspartiets bemærkninger her, er så fremmed for normal dansk tankegang, at intet eksisterende adjektiv er tilstrækkelig stærkt til at karakterisere det.«

Det ville naturligvis være til stor gavn for de mange arbejdsløse, hvis statsministeren nu, 20 dage efter disse urimelige udtalelser fra arbejdsministeren, virkelig vil gå seriøst ind i arbejdet for at få de ledige bort fra arbejdsløshedens forsumpning. Lovforslag nr. L 52 vil være et godt udgangspunkt for statsministerens prisværdige initiativ.

Besvarelse (6/1 81):

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Når arbejdsministeren betegede fremskridtspartiets forslag som et rystende dokument, så var det på baggrund af det konkrete

indhold i lovforslaget, som intet har at gøre med de tanker, jeg fremkom med i Århus.

Arbejdsministeren understregede samtidig, at det omfang, arbejdsløsheden har nået i det danske samfund i dag, nærmer sig en samfundsmæssig katastrofe, og at regeringen derfor meget gerne vil deltage i forhandlinger om, hvordan man kan skaffe alternative eller nye muligheder for beskæftigelse af arbejdsløse.

Arbejdsministerens udtalelser er i fuld overensstemmelse med de udtalelser, jeg har fremsat.

Spm. nr. 359

Til *finansministeren* (16/12 80) af:

Sønderby (V):

»Med hvilken begrundelse har ministeren aftalt den i Information den 13. ds. omtalte ændring af planerne for arealerne bag det nye, fremskudte dige i Tønder – hvorefter regeringen går ind for, at dræning og hegning for et beløb af 5,5 mill. kr. opgives, således at pengene kan anvendes til kanalanlæg m.v.?«

Begrundelse

I Information for den 13. ds. oplyses, at regeringen dagen før har besluttet at ændre projektet for afvanding af det inddæmmede område bag det nye, fremskudte dige i Tøndermarsken, der ventes færdigbygget i 1981, således at det på finansloven afsatte beløb overføres til anlæg af kanaler med henblik på etablering af naturanlæg med fuglereservat m.v. Det synes at indebære en ændring af digeloven, som forudsatte, at arealerne på 700 ha af de indvundne 1.000 ha anvendes til græsning og de 300 ha til vandreservoir.

Besvarelse (17/12 80):

Finansministeren (Svend Jakobsen):

Under henvisning til spørgsmål 359 skal jeg for god ordens skyld oplyse, at jeg kan henholde mig til det af landbrugsministeren fremsendte svar på det identiske spørgsmål nr. 360.

Spm. nr. 360

Til *landbrugsministeren* (16/12 80) af:

Sønderby (V):

»Med hvilken begrundelse har ministeren aftalt den i Information den 13. ds. omtalte ændring af planerne for arealerne bag det nye, fremskudte dige i Tønder – hvorefter regeringen går ind for, at dræning og hegning for et beløb af 5,5 mill. kr. opgives, således at pengene kan anvendes til kanal anlæg m.v.?«

Begrundelse

I Information for den 13. ds. oplyses, at regeringen dagen før har besluttet at ændre projektet for afvanding af det inddæmmede område bag det nye, fremskudte dige i Tøndermarsken, der ventes færdigbygget i 1981, således at det på finansloven afsatte beløb overføres til anlæg af kanaler med henblik på etablering af naturanlæg med fuglereservat m.v. Det synes at indebære en ændring af digeloven, som forudsatte, at arealerne på 700 ha af de indvundne 1.000 ha anvendes til græsning og de 300 ha til vandreservoir.

Besvarelse (19/12 80):

Landbrugsministeren (Poul Dalsager):

I anledning af spørgsmålet kan jeg oplyse, at det beløb på 5,5 mill. kr., som er optaget på finansloven for 1981 (§ 11.30.20.70.05) til kultivering af jordfondens arealer bag det fremskudte dige, ifølge bemærkningerne skal anvendes til afvanding, vej anlæg, drikkevandsforsyning og hegning.

Hedeselskabet har som grundlag for ansøgningen på finansloven udarbejdet et skitseprojekt, der lægger op til forskellige alternative løsninger, navnlig for så vidt angår afvandingsproblemerne, herunder i hvilket omfang afvandingen skal udføres med åbne eller lukkede sidegrøfter.

På baggrund af forhandlingerne om finanslovsforslaget er der nu truffet beslutning om, at afvandingen udføres med åbne sidegrøfter. Udformningen af grøfterne vil ske i samarbejde med fredningsstyrelsen.

Som det fremgår af ovenstående, er der ikke tale om, at det påtænkte afvandingsprojekt opgives.

Spm. nr. 361

Til *ministeren for kulturelle anliggender* (16/12 80) af:

Glistrup (FP):

»Hvordan skønner ministeren at bibliotekssektorens forbrug af skatteydermidler fordeles sig mellem venstrefløjsbevægelserne og fremskridtsbevægelsen?«

Begrundelse

En af inspirationskilderne til nærværende spørgsmål er anmeldelsen på side 60–61 i september 1980-meddelelserne fra SFAH om forskning i arbejderbevægelsens historie.

Her fortælles om kæmpebevågenhed over for »partier og grupper til venstre for socialdemokratiet, tidsskrifter, der beskæftiger sig med delproblemer i samfundet ud fra et klart socialistisk udgangspunkt, samt tidsskrifter, der forholder sig konsekvent kritisk til delproblemer i samfundet, og hvis synspunkter er sammenfaldende med synspunkter på dele af venstrefløjen«.

Danmarks biblioteksskoles afdeling i Ålborg, Tidsskriftcentret og andre, der betales direkte eller indirekte af skattemidler, står tilsyneladende på tærne for løbende at sørge for, at disse politiske grupperinger har deres sagsregistre og materiale helt ajourført og almentilgængeligt.

Det kan nok få tænderne til at løbe i vand i kæmpemisundelse hos den, der gang på gang har taget en forgæves kamp for at få biblioteker til f. eks. at tegne abonnement på vor tids verdensnytænkerbevægelse af dansk oprindelses hovedtidsskrift, »Fremskridt«, og som dagligt må arbejde med aldeles utilfredsstillende indekser over fremskridtsbevægelsens litteratur, taler o.s.v.

Vi, der repræsenterer flere danske end disse venstrefløjsfolk, skal åbenbart affinde os med grov racistisk apartheidbehandling for danske skatteyderes midler.

Ved nærværende spørgsmål søges at få en konkretisering af, hvor langt fremskreden denne foragt nu er for, at det offentlige skal ligebehandle alle uanset race, tro og politisk overbevisning.

Besvarelse (23/12 80):

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

Inden for folkebibliotekssektoren var de samlede materialeudgifter i 1980 budgetteret til ca. 20 % af de samlede udgifter eller ca.

[Ministeren for kulturelle anliggender]

232 mill. kr. Heraf er en mindre del anvendt til anskaffelse af periodica (tidsskrifter og aviser).

For anskaffelse af såvel bøger som periodica gælder de samme retningslinier, jfr. § 21, stk. 1 og 2, i bekendtgørelse nr. 169 af 13. maj 1965 om folkebiblioteker.

Lovens formål skal herefter opfyldes gennem kvalitet, alsidighed og aktualitet i udvalget af det materiale, som biblioteket stiller til rådighed. Ved udvælgelsen må alene lodigheden, ikke de i materialet indeholdte religiøse, moralske eller politiske synspunkter, være afgørende.

Inden for alle fagområder skal folkebibliotekerne således stille et alsidigt udvalg af materiale til rådighed. Når talen er specielt om den politiske litteratur, er det en selvfølge, at alle politiske retninger og synspunkter skal søges repræsenteret inden for bibliotekets økonomiske rammer. Folkebibliotekernes valg af materiale, herunder det politiske materiale, har ikke til formål at støtte bestemte retninger eller bevægelser, men skal afspejle alle opfattelser til brug for borgernes personlige meningsdannelse.

Efter § 18 i biblioteksbekendtgørelsen foretages materialevalget under ansvar over for biblioteksudvalget og i sidste instans kommunalbestyrelsen. Det er således overladt til de kommunale myndigheder at træffe afgørelse om sammensætningen af det enkelte folkebiblioteks tidsskriftsamling inden for de rammer, som angives i bekendtgørelsens § 21. Den politiske ledelse af folkebiblioteket har det overordnede ansvar for den førte anskaffelsespolitik, og eventuelle klager over materialevalget i et folkebibliotek må derfor rettes til vedkommende kommunalbestyrelse.

Den danske Nationalbibliografi udgives med en støtte af folkebibliotekernes rådighedssum. Derudover er der i enkelte tilfælde ydet tilskud til udarbejdelse af bibliografier, registre eller indekser, som skønnes at udgøre et værdifuldt supplement til Den danske Nationalbibliografi. Der har ved tildelingen af støtte ikke været taget politiske hensyn, men alene hensyn til, at der var tale om områder, der ikke var dækket på anden måde.

På biblioteksskolerne udarbejdes der i forbindelse med undervisningen og som eksamensopgaver bibliografier, indekser og registre, som tilhører de studerende med deraf følgende ret til offentliggørelse. De studeren-

de er nogenlunde frit stillet ved valg af opgaver. Der har i årenes løb været udgivet sådanne arbejder, men udgivelserne har ikke været i skolernes regie.

Med henvisning til ovenstående er det således ikke muligt at afgive skøn over fordelingerne af de samlede biblioteksudgifter efter de af spørgeren nævnte politiske kriterier.

Spm. nr. 362

Til *ministeren for offentlige arbejder* (16/12 80) af:

Grove (KF):

»Finder ministeren det rimeligt, at DSB i persontrafikrådet kan standse oprettelsen af en planlagt busrute mellem Århus og København, når både Århus amt, Århus kommune og hovedstadsrådet ikke har haft nogen indvendinger imod rutens oprettelse?«

Begrundelse

Ifølge medlemsbladet for landsforeningen Danmarks Bilruter, nr. 12/1980, har modstand fra DSB i persontrafikrådet været årsag til, at en planlagt busrute mellem Århus og København ikke er blevet oprettet. Dette til trods for, at både Århus amt og Århus kommune anbefalede ruten, og at hovedstadsrådet heller ingen indvendinger havde.

DSB har en klar interesse i ikke at ønske en rute oprettet, og derfor er det betænkeligt, at DSBs synspunkter har været udslagsgivende. Mange mennesker foretrækker bus frem for tog, og når en rutebilejer har planer om at oprette en busrute, er det selvfølgelig ud fra en overbevisning om, at der er et udækket behov. Hertil kommer, at det offentlige ikke ville være påført økonomiske udgifter, hvis ruten havde vist sig at være urentabel, hvorimod der er grund til at tro, at den ville have givet flere arbejdspladser.

DSB peger selv uafslædt på, at de ikke har det nødvendige materiel, og derfor burde DSB kun være glad for, at andre også vil gå ind i den kollektive trafik, som DSB ikke skal have eneret på.

Besvarelse (7/1 81):

Ministeren for offentlige arbejder (Risgaard Knudsen):

[Ministeren for offentlige arbejder]

Det er ukorrekt, at DSB i persontrafikrådet skulle have standset oprettelsen af den pågældende rute. Beslutningen om at meddele afslag blev vedtaget af et flertal – nemlig af 6 ud af rådets 11 medlemmer, idet 1 medlem var fraværende.

Ved stillingtagen til ansøgningen om oprettelse af nye ruter skal persontrafikrådet efter buslovens § 4, stk. 2, lægge vægt på, hvorvidt behovet for kørslen er eller vil kunne dækkes ved anvendelse af bestående kollektive trafikforbindelser. Den således afstukne retningslinje ser jeg ikke persontrafikrådet har fraveget ved den trufne afgørelse, som jeg derfor må finde rigtig og i overensstemmelse med buslovens intentioner.

Selv om der på grund af den store passagertilgang, man har oplevet i de seneste år, lejlighedsvis kan være kapacitetsproblemer på DSBs forbindelser mellem Århus og København, må det med i billedet, at der såvel på kort som på længere sigt arbejdes med en udbygning af jernbanetrafikken. Således kan nævnes anskaffelse af yderligere materiel til intercitytogene, nye lyntog samt elektrificering af hovedbanerne.

Spm. nr. 364

Til udenrigsministeren (17/12 80) af:

Rahbæk Møller (SF):

»Under hvilke omstændigheder blev EFs 1. livsforsikringsdirektiv vedtaget?«

Begrundelse

I EFs 1. livsforsikringsdirektiv, art. 2, stk. 1, bestemmes: »Medlemsstaterne fastsætter ingen regler for valget af de aktiver, der ikke medgår til dækningen af de i artikel 17 omhandlede tekniske reserver.«

Ifølge et svar fra industriministeren til erhvervsudvalget (L 59, spørgsmål 10) skal denne bestemmelse fortolkes efter ordlyden, det vil sige, at medlemsstaterne ikke kan fastsætte bestemmelser, der begrænser selskabernes investeringsmuligheder for så vidt angår de såkaldte frie midler.

Dette forhold er baggrunden for det uværdige skuespil, vi har været vidne til i løbet af det sidste halve år, hvor regeringen har forsøgt at true forsikringselskaber og pensionskasser til at placere en del af deres midler i erhvervslivet. Der har været tale om en indi-

rette trussel, idet regeringen har lovet de nævnte institutioner fortsat skattefrihed i en nærmere bestemt årrække, hvis de fulgte regeringens henstilling.

Det eneste rimelige havde naturligvis været, at regeringen ved lov havde fastsat regler for pensionsmidlernes placering, når den konstaterer, at den høje rente vælter milliarder ind i forsikringselskaberne og pensionskasserne samtidig med, at store dele af erhvervslivet kvæles af den høje rente, specielt de dele af erhvervslivet, hvor omsætningsstigheden er lav. Men EFs 1. livsforsikringsdirektiv stiller sig hindrende i vejen.

Den nævnte passus i direktivet har aldrig været forelagt folketinget, idet den ikke var i modstrid med gældende dansk lovgivning og dermed umiddelbart gjaldt i Danmark. På den baggrund er det væsentligt at få oplyst omstændighederne omkring Danmarks tilslutning til direktivet, herunder datoen for ministerrådsmødet, navnet på den danske repræsentant, eventuelt forbehold fra dansk side osv. samt omstændighederne omkring markedsudvalgets behandling af sagen, herunder hvor lang tid i forvejen markedsudvalgets medlemmer vidste, at sagen skulle på, og hvor tidligt de havde de relevante papirer.

Besvarelse (22/12 80):

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Rådets første direktiv om samordning af de administrativt og ved lov fastsatte bestemmelser om adgang til og udøvelse af virksomhed inden for direkte livsforsikring (1. livsforsikringsdirektiv) blev formelt vedtaget af Rådet den 5. marts 1979. Forinden var der opnået principiel enighed om direktivets indhold på rådsmødet den 18.–19. december 1978.

Kommissionens oprindelige forslag til direktivet, dok. KOM (73) 2030 af 12. december 1973, samt Kommissionens ændringsforslag hertil, indeholdt i dokument KOM (74) 1838 af 14. november 1974, er begge på sædvanlig måde tilsendt folketingets markedsudvalg til underretning.

Forud for Rådets behandling af direktivforslaget i december 1978 forelagdes sagen for folketingets markedsudvalg på mødet den 15. december 1978 i forbindelse med forelæggelse af de sager, der var på dagsordenen til udenrigsministerrådsmødet den 18.–19. de-

[Udenrigsministeren]

cember 1978. Et notat om direktivet blev den 8. december 1978 udsendt til medlemmerne af folketingets markedsudvalg. På mødet i markedsudvalget redegjorde handelsministeren for direktivet og henviste herunder til det udsendte notat. Forelæggelsen gav ikke anledning til bemærkninger. Et skriftligt referat af rådsmødet udsendtes den 29. december 1978 til medlemmerne af folketingets markedsudvalg. Det blev i dette referat præciseret, at den endelige vedtagelse af direktivet ville ske på et rådsmøde i begyndelsen af 1979.

Spm. nr. 365

Til *ministeren for skatter og afgifter* (17/12 80) af:

Rahbæk Møller (SF):

»Hvornår agter ministeren at offentliggøre rapporten om mulighederne for at foretage omregning af handelsværdier for fast ejendom til kontantværdier?«

Begrundelse

Ifølge Den danske Bankforenings årsberetning, side 103, har bankforeningen været repræsenteret i en arbejdsgruppe under ministeriet for skatter og afgifter, der foretog et udregningsarbejde om mulighederne for at foretage omregning af handelsværdier for fast ejendom til kontantværdier med henblik på en mulig indførelse af en værdistignings-skat. Ifølge årsberetningen afsluttede arbejdet i marts 1980, men den udarbejdede rapport er endnu ikke blevet offentliggjort.

Spørgeren er opmærksom på, at regeringen ikke for tiden har planer om at indføre en værdistigningsafgift, men da spørgsmålet stadig indgår i den politiske debat, og da nogle partier ønsker overgang til kontantvurdering af andre årsager, bør dette tekniske udregningsarbejde indgå i debatten.

Sluttelig skal spørgeren udtrykke sin forundring over, at en rapport, der er udarbejdet for offentlige midler, nu 9 måneder senere endnu ikke er stillet til offentlighedens og folketingets rådighed.

Besvarelse (2/1 81):

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

I forbindelse med overvejelserne om indførelse af en værdistignings-skat har en arbejdsgruppe foretaget nogle undersøgelser og beregninger vedrørende omregning af handelsværdier for fast ejendom til kontantværdier.

Der foreligger herom et foreløbigt notat af marts 1980.

Arbejdet er ikke færdigt, og da de foretagne undersøgelser specielt var knyttet til planerne om en værdistignings-skat, er arbejdet stillet i bero.

En eventuel indførelse af kontantvurdering af fast ejendom er ikke afhængig af dette udvalgsarbejde.

Spm. nr. 366

Til *energiministeren* (17/12 80) af:

Dohrmann (FP):

»Kan ministeren bekræfte udtalelserne fra marketingschef Henning Rose, Naturgas Syd, om, at tilslutningsafgiften til gasnettet bliver 4.000 kr. plus moms, og at den faste årlige afgift vil komme til at ligge et sted mellem 130 og 200 kr. plus moms?«

Begrundelse

Gang efter gang har partier og medlemmer af folketinget forgæves forsøgt at få blot den mindste antydning af svar på, hvilke udgifter den enkelte forbruger må påregne at skulle slippe, når han/hun bliver påtvunget at tilslutte sig gasnettet.

Derfor er det naturligvis glædeligt, at marketingschef Henning Rose nu som den første løfter sløret for dette hemmelighedskræmmeri.

Men endnu mere positivt vil det selvfølgelig være, om ministeren i sin besvarelse af dette spørgsmål kan bekræfte, at de givne oplysninger er korrekte, og at tilslutningsafgifterne og de faste afgifter er økonomisk dækkende, således at forbrugerne ikke samtidig over deres skattebilletter skal betale et stort underskud.

Der henvises i øvrigt til Jyske Tidende den 16. ds.

Besvarelse (19/12 80):

Energiministeren (Poul Nielson):

[Energiministeren]

Jeg ser det ikke som min opgave at bekræfte oplysninger fremsat af en marketingschef i et kommunalt eget gasforsyningsselskab.

Spm. nr. 367

Til *miljøministeren* (17/12 80) af:

Ernst Schmidt (FP):

»Finder ministeren det rimeligt, at borgmester Viggo Schultz, Svendborg, ikke vil finde sig i, at kommunen skal rense spildevand for henved 130 mill. kr. inden for få år, fordi miljøkravene til vore farvande nu er blevet så skrappe, at de er strengere end de normale EF-krav, hvilket bl.a. medfører, at en tysker gerne må bade i det vand, der ikke er godt nok til danskerne?«

Begrundelse

Spørgsmålet er stillet, fordi det i landets nuværende økonomiske situation synes at være en dårlig investering at stille større rensningskrav til farvandet, end andre lande gør, i betragtning af farvandenes sammenhæng.

Foreløbig besvarelse (5/1 81):

Miljøministeren (Erik Holst):

Jeg har modtaget følgende udtalelse fra miljøstyrelsen, som jeg kan henholde mig til:

»Miljøstyrelsen har telefonisk fået oplyst fra Svendborg kommune, at Fyns amtsråds godkendelse af Svendborg kommunes spildevandsplan netop er påklaget til styrelsen.

Da sagen således nu verserer for miljøstyrelsen som klagesag, finder styrelsen det ikke rimeligt at kommentere spørgsmålet, før der er truffet en afgørelse i sagen.«

Når miljøstyrelsens afgørelse foreligger, vil jeg orientere spørgeren.

Spm. nr. 370

Til *kirkeministeren* (17/12 80) af:

Steffensen (KrF):

»Med hvilken begrundelse har ministeren forbigået en forhenværende bispekandidat ved udnævnelse af ny domprovst i Roskilde?«

Begrundelse

Ved bispevalget i Roskilde stift havde pastor Paul Honoré næsten lige så mange stemmer som den modkandidat, der vandt valget. Derigennem er det tydeligt, at Paul Honoré nyder udbredt folkekirkelig tillid i Roskilde stift.

Ud fra en folkekirkelig betragtning ville det derfor være naturligt at udpege denne til domprovst. Kirkeministerens forbigåelse af Paul Honoré har derfor allerede nu vakt stærk folkekirkelig kritik.

Således skriver professor, dr. theol. Theodor Jørgensen i dag i Kristeligt Dagblad: »At Jørgen Peder Hansen ikke valgte Paul Honoré, er en skandale, fordi det hos folkekirkens ansvarlige minister viser en uvilje til i en given situation at følge en klar tilkendegivelse fra store kredse i den kirke, han er ansvarlig for, men ikke bestyrer af, når denne tilkendegivelse går imod hans eget skøn.«

En kendt kirkemand, lektor Asger Sørensen, angriber også i samme avis ministerens konkrete afgørelse: »Der er brug for langt mere skønsomhed, hvis denne procedure skal kunne fungere, end det er min opfattelse at Jørgen Peder Hansen har lagt for dagen i denne situation.«

Spørgsmålet er derfor, om kirkeministerens skandaløse afgørelse udtrykker en farlig tendens til statskirkeligt magtmisbrug på bekostning af folkekirkelig bredde og hensyntagen.

Besvarelse (23/12 80):

Kirkeministeren (Jørgen Peder Hansen):

På den givne foranledning skal jeg oplyse, at der var 25 ansøgere til stillingen som sognepræst ved Roskilde domkirke, provst for Roskilde domprovsti og domprovst over Roskilde stift.

Som bekendt fandt jeg sognepræst Karen Horsens bedst egnet til at blive indstillet til udnævnelse af dronningen. Denne udnævnelse har fundet sted.

Spm. nr. 371

Til *økonomiministeren* (18/12 80) af:

Gammelgaard (KF):

»Hvilke skridt agter regeringen at tage på baggrund af konklusionerne i den af økonomiministeriet afgivne beretning om lovmo-

[Gammelgaard]

delrådets virksomhed i 1978–80 vedrørende samordning af skatter og offentlige tilskud?»

Begrundelse

Beretningen viser, at mange familier stadig er i den situation, at hvis den nominelle indkomst forøges, vil den disponible indkomst procentvis enten falde eller kun stige meget lidt.

Det bemærkes direkte i beretningen, at det er muligt at opstille eksempler, hvor der ikke er nogen økonomisk fordel forbundet med, at et hjemmegående familiemedlem påtager sig et ekstra job.

Endvidere viser lovmodellen, at besparelserne på børnetilskud navnlig har ramt de familier, der bor i ejerbolig. Også dette forekommer oplagt urimeligt.

Besvarelse (29/12 80):

Økonomiministeren (Ivar Nørgaard):

Lovmodelrådets beretning blev først offentliggjort den 17. december i år. Det er derfor på nuværende tidspunkt ikke muligt at sige, om beretningens konklusioner bør føre til, at der tages skridt fra regeringens side.

Der kan dog være grund til at hæfte sig ved, at der i den særlige redegørelse for arbejdet i lovmodelrådets sekretariat (side 36–38) peges på, at nok er det velkendte »samordningsproblem« fortsat til stede, men på den anden side må samspillet mellem friplads, boligsikring og børnetilskud siges at fungere på en mere tilfredsstillende måde end tidligere for den familietype, der især er under iagttagelse.

I lovmodelredegørelsen peges der endvidere på, at den mest iøjnefaldende svaghed ved samspillet fortsat er fripladsreglerne, et område, hvor der samtidig med introduktionen af socialindkomst som grundlag for beregning af sociale ydelser nu vil blive en mere glidende reguleringsmekanisme.

Regeringen er på dette område – som på andre – fortsat opmærksom på eventuelle væsentlige samordningsproblemer, der kan skabe utilsigtede virkninger af beskatning og indtægtsregulering af sociale ydelser. Der kan i denne forbindelse henvises til, at der i forbindelse med socialministeriets 2. betænkning om socialindkomst i samarbejde med

lovmodelrådets sekretariat er foretaget omfattende samordningsberegninger til belysning af forskellen mellem 1. og 2. fase af socialindkomst (Betænkning nr. 906, bilag 5).

Spm. nr. 372

Til *kirkeministeren* (18/12 80) af:

Burgdorf (KF):

»Vil ministeren gå ind for, at menighedsrådene får mulighed for at oprette deres eget forsikringsselskab til dækning af de mange tyverier af kunstværker og værdigenstande, der i tiltagende omfang finder sted i vore kirker og præstegårde?«

Begrundelse

I en artikel i menighedsrådenes blad skøner kassereren i Bolbro menighedsråd, at der årligt betales mellem 15 og 20 mill. kr. i forsikringspræmier for kirker og præstegårde, der i de senere år i stigende omfang hjem søges af indbrudstyverier og hærværk. Det oplyses i artiklen, der er gengivet i Jyllands-Posten for 18. december 1980, at alene Odense domkirke i 1979 har betalt en præmie på ca. 14.000 kr.

Kassereren understreger, at et særligt forsikringsselskab bedre vil have mulighed for præcist at fastslå, hvad der stjæles fra kirkerne, og hvordan værdierne bedst kan sikres mod tyveri. Der er i mange tilfælde tale om værdifulde kunstværker, der gennem hælere går videre til internationale samlere, og man kan ikke se bort fra, at et selvstændigt forsikringsselskab vil have de bedste muligheder for gennem mærkning eller andre foranstaltninger at beskytte kirkernes ofte meget store værdier.

Besvarelse (23/12 80):

Kirkeministeren (Jørgen Peder Hansen):

Ifølge § 5, stk. 2, i lov om vedligeholdelse af kirker og kirkegårde m.v. skal kirkernes hellige kar m. v. holdes forsikrede mod indbrudstyveri. Også andre værdigenstande af ædle metaller samt kunst- og udsmykningsgenstande af andre materialer er omfattede af bestemmelsen.

Spørgsmålet om at lade et af menighedsrådene oprettet forsikringsselskab overtage disse forsikringer samt tyveriforsikringer vedrø-

[Kirkeministeren]

rende præstegårdene har så vidt ses ikke tidligere været rejst over for kirkeministeriet, men jeg vil på den givne foranledning ved lejlighed tage spørgsmålet op til drøftelse med Landsforeningen af Menighedsrådsmedlemmer, idet jeg skal understrege, at det er overladt til de enkelte menighedsråd at afgøre, i hvilke selskaber man ønsker at tegne forsikringer.

I øvrigt kan jeg oplyse, at der er indledt et samarbejde mellem landsforeningen og det kriminalpræventive råd såvel med hensyn til forebyggende sikring af kirkerne mod indbrud som med hensyn til mærkning, beskrivelse og affotografering af kirkernes værdigenstande. Samarbejdet har foreløbig givet sig udslag i udsendelse af to vejledninger til menighedsrådene.

Spm. nr. 373

Til *energiministeren* (19/12 80) af:

Wilhelm (VS):

»Vil ministeren søge at skaffe oplysning om, på hvilke vilkår A. P. Møller har ladet de multinationale olieselskaber overtage henholdsvis 43 pct., 70 pct. og 80 pct. af de økonomiske interesser, som er knyttet til eneretsbevillingen for det indre danske område, den sydvestlige del af Nordsøen og den øvrige del af Nordsøområdet – med andre ord: vil ministeren søge at skaffe oplyst, hvad A. P. Møller har fået for det?«

Begrundelse

I debatten om eneretsbevillingen høres det ofte, at A. P. Møller har investeret kolossale beløb, og at ingen andre var villige til at løbe den risiko.

Det sidste har intet på sig. Det demteres både af den kendsgerning, at en anden ansøger var parat til at overtage bevillingen på vilkår, som var betydelig mere fordelagtige for den danske stat, og af den kendsgerning, at A. P. Møller på få uger kunne afstå de første 60 pct. af interesserne til udenlandske partnere – eller med koncessionens ord: bistandsydere.

Det første, om A. P. Møllers kolossale investeringer, er vildt overdrevet. Tilsynet med bevillingshaveren har opgjort DUCs samlede investeringer frem til 1980 til 2,7 mia kr., og de foreløbige olieindtægter til 1,2 mia kr.,

altså en nettoinvestering på 1,5 mia kr. Heraf må A. P. Møllers andel antages at være 30 pct. eller 450 mill. kr., som imidlertid på grund af den særlige afskrivningsregel, A. P. Møller krævede og fik i forbindelse med bevillingen, delvis bliver betalt af skatteyderne, således at A. P. Møllers »kolossale investeringer« reelt er nede på omkring 280 mill. kr. – fordelt over en 18 års periode.

Således ser det officielle regnestykke ud.

Men sandheden er nok snarere, at A. P. Møller har tjent tykt på koncessionen fra den første dag. Det er aldrig blevet oplyst, hvad A. P. Møller har fået for at lade de forskellige udenlandske olieselskaber komme ind som partnere i DUC, og det er dette, spørgsmålet tager sigte på – ikke de formelle regler omkring bistandsydere eller regeringens godkendelse af disse i de forskellige udskiftningssituationer, som spørgeren er bekendt med fra bevillingen og dens historie.

Eneretsbevillingen var guld værd, og de har altid været dygtige forretningsfolk hos A. P. Møller. Det er ikke troligt, at de skulle have afstået 70–80 pct. af interesserne ganske gratis. En så grænseløs naivitet skaber ikke forretninger som A. P. Møller – den er forbeholdt ministre og embedsmænd. Om vederlaget har haft form af kontant overdragelsespris, dækning af A. P. Møllers investeringsandel, ordreplacering hos A. P. Møller-virksomheder, overdragelse til A. P. Møller af part i andre koncessioner eller noget helt femte, skal ikke på forhånd kunne siges. Det er som nævnt aldrig oplyst – det vil ikke kunne aflæses af de direkte involverede selskabers regnskaber – og DUC som sådant er end ikke registreret som selskab.

Men sikkert er det, at A. P. Møller ikke blot har strøet om sig med partnerskaber uden modydelse. Ministeren har vel ikke anden mulighed for at få opklaret hvilken end allerunderdanigst at spørge A. P. Møller, om man vil være så elskværdig at oplyse herom. Det siger lidt om vilkårene, og spørgeren har ikke store forventninger til resultatet. Men forsøget bør ikke være ugjort, og svaret vil ikke være uinteressant, hvad enten ministeren siger, at han slet ikke vil søge det oplyst, eller A. P. Møller nægter at svare, eller A. P. Møller hævder ikke at have fået noget som helst til gengæld.

Hvor meget de pågældende interesser og partnerskaber er værd mellem brødre – eller

[Wilhelm]

snarere søstre – skal ikke kunne siges. Til sammenligning, som dog ikke uden videre kan overføres på et så enestående stort koncessionsområde som det danske, skal imidlertid anføres, at hvis de norske regler om arealafgifter havde været gældende for det danske koncessionsområde, så skulle staten i de sidste 12 år have haft 10 milliarder kr. i arealafgift fra DUC (1980-værdi) alene for Nordsøområdet eller godt 20 mia kr. for hele koncessionsområdet.

Foreløbig besvarelse (5/1 81):

Energiministeren (Poul Nielson):

Jeg har anmodet såvel bevillingshaverne i henhold til eneretsbevilling af 8. juli 1962 som tilsynet med bevillingshaverne om oplysninger til brug ved bevarelsen af spørgsmålet. Når svarene foreligger, skal jeg vende tilbage til spørgsmålet.

Spm. nr. 374

Til *indenrigsministeren* (19/12 80) af:

Henrik Toft (V):

»Vil ministeren udsende en orienteringskrivelse til kommunerne om, at de fra 1. august 1981 kan opfylde deres forpligtelse efter bekendtgørelse af 22. december 1977, § 7, stk. 3, om vederlagsfri forebyggende og behandlende tandpleje til en årgang børn under den undervisningspligtige alder på privatpraktiserende tandlægers klinikker, hvor kommuner ellers skulle investere i udvidelse af deres skoletandklinikker?«

Begrundelse

Med de økonomiske rammer, der fra ministerens og regeringens side er lagt for kommunernes udgifter i de nærmeste år, er det naturligt, at de leder efter alle mulige besparelsesmuligheder. Nogle af dem er derfor interesserede i at opfylde deres forpligtelse om tandbehandling til førskolebørnene uden at skulle investere i en udvidelse af deres skoletandklinikker. Hermed kunne kommunerne samtidig tilgodese mange forældres ønske om at kunne ledsage deres børn til behandling hos familietandlægen.

Besvarelse (30/12 80):

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Som det allerede kom til udtryk i regeringens lovforslag på børnetandplejeområdet i foråret 1980, stiller indenrigsministeriet sig positivt i bestræbelserne på at lette det øjeblikkelige udgiftspress på kommunerne.

Efter dette lovforslag såvel som efter den senere vedtagne lov om ændring af lov om børnetandpleje kan kommuner fortsat opfylde deres forpligtelse efter børnetandplejeloven til at yde vederlagsfri forebyggende og behandlende tandpleje til børn ved aftale med privatpraktiserende tandlæger, når særlige grunde, jfr. lovens § 2, taler herfor. Dette gælder også for så vidt angår småbørnstandplejen.

Indenrigsministeriet har på baggrund af en konkret foreliggende sag under overvejelse at orientere samtlige kommuner om mulighederne for dispensation vedr. småbørnstandplejen.

I disse overvejelser indgår, at hvis kommunerne – herunder for så vidt også kommuner, der har etableret børnetandplejeklinikker – skønner, at inddragelse af småbørnene under den kommunale børnetandpleje vil kræve væsentlige investeringer, f.eks. i form af udbygning af børnetandplejeklinikker, vil dette forhold kunne begrunde en dispensation for så vidt angår småbørnstandplejen. Det samme gælder, hvis en langsigtet vurdering af den eksisterende kapacitet på de kommunale børnetandplejeklinikker måtte føre til, at den eksisterende kapacitet som følge af en forbedret tandsundhedsstatus gennem systematisk forebyggende tandpleje på længere sigt skønnes tilstrækkelig.

Også udviklingen i befolkningstallet (de mange steder konstaterede dalende fødselstal) kan i denne forbindelse indgå i den enkelte kommunes langsigtede vurdering af ressourcebehovet i børnetandplejen.

Kommuner, der har etableret kommunale børnetandplejeklinikker, bør ved overvejelser om eventuel dispensation for så vidt angår småbørnene endelig være opmærksomme på, at der kan være et øget administrativt arbejde forbundet med at skulle forvalte børnetandplejen efter 2 administrative systemer.

Det skal understreges, at »delvis dispensation« for så vidt angår småbørnene må kræve en dispensationsgodkendelse fra amtsrådet efter lovens § 2 allerede af den grund, at dette er en forudsætning for, at tandbehandling hos de privatpraktiserende tandlæger

[Indenrigsministeren]

kan foregå i henhold til den mellem Dansk Tandlægeforening og Kommunernes Landsforening indgåede overenskomst om dispensationstandpleje.

Spm. nr. 375

Til *ministeren for kulturelle anliggender* (19/12 80) af:

Poulsgaard (FP):

»Hvordan er arbejdstidsvilkårene for de såkaldte forskningsbibliotekarer på Det kgl. Bibliotek?«

Begrundelse

Ved spørgsmålet ønskes be- eller afkræftet, at der på Det kgl. Bibliotek arbejder folk (hvor mange?), der får fuld løn med en egentlig arbejdstid på 35 timer. Men ikke nok med det. 10 af disse 35 timer kan man efter ønske bruge efter forgodtbefindende uden at være på arbejdspladsen. Officielt for at holde en eller anden uddannelse ved lige – det skal man efter sigende kalde forskning. Disse timer bruges så i vidt omfang til, at de pågældende som deltidsansatte i det offentlige tjeneste ud over deres fulde løn fra Det kgl. Bibliotek får højt betalt studentløn for eksempel fra gymnasieskolen.

Kan dette virkelig have sin rigtighed?

Besvarelse (7/1 81):

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

Man vedlægger i kopi cirkulære af 22. juli 1976 om arbejdstiden for akademisk uddannede medarbejdere ansat ved arkiver, forskningsbiblioteker, museer og visse andre institutioner under ministeriet for kulturelle anliggender. (Ikke optrykt her).

Det fremgår af § 2, stk. 1, bl.a., at arbejdstiden for de af cirkulæret omfattede akademisk uddannede medarbejdere, herunder forskningsbibliotekarer ved Det kgl. Bibliotek, udgør mindst 40 timer ugentlig, hvoraf indtil to timer daglig – eller i alt højst $\frac{2}{3}$ af den egentlige arbejdstid – efter aftale med institutionens ledelse kan anvendes til beskæftigelse med videnskabeligt arbejde efter eget valg; dog skal dette arbejde have tilknytning til et af den pågældende institutions fagområder eller vedrøre mere almene pro-

blemer inden for den institutionssektor, hvor medarbejderen er ansat.

I cirkulærets § 3, stk. 1, er det bestemt, at der ikke må oppebæres særskilt betaling for det selvstændige videnskabelige arbejde, der udføres inden for arbejdstiden i henhold til § 2, stk. 1.

Af § 3, stk. 2, fremgår det, at det selvstændige videnskabelige arbejde skal udføres på institutionen, idet der dog kan gøres undtagelse herfra under hensyn til forskningsarbejds art og de lokale arbejdsforhold.

Ifølge § 2, stk. 2, afgiver de enkelte akademisk uddannede medarbejdere mindst én gang årligt en skriftlig indberetning om, hvorledes deres forskningstid er anvendt m.v., og såfremt der ikke kan afgives en tilfredsstillende redegørelse for forskningsarbejdet, inddrages adgangen i henhold til § 2, stk. 1, til anvendelse af en del af arbejdstiden til selvstændigt videnskabeligt arbejde.

Blandt bibliotekets øvrige personale fandtes der i 1963 9 biblioteksassistenter i lønramme 7, der valgte at forblive i den nævnte lønramme mod fortsat kun at arbejde 30 (ikke 35) timer ugentlig fremfor at blive oprykket til en højere lønramme og overgå til fuldtidsbeskæftigelse, jfr. bemærkninger til normeringslov 1962/63 (nr. 971). I 1981 er der kun 1 person tilbage inden for denne personalekategori.

Spm. nr. 376

Til *ministeren for skatter og afgifter* (19/12 80) af:

Rahbæk Møller (SF):

»Under hvilke omstændigheder kan danske investorer afskrive på kommanditistpartier i skibe, der sejler under fremmed flag?«

Begrundelse

Ifølge Position – Maritim Bulletin fra 12. december 1980 – har Dansk Investeringsfond netop gennemført en række transaktioner med skibene »Hamlet Arabia« og »Hamlet Saudia« med det formål at overføre skibene til australsk flag, samtidig med at de danske investorer beholder deres afskrivningsmuligheder. Ifølge Position er der en lovændring på vej i Australien, der muliggør arrangementet. På den baggrund er det interessant at

[Rahbæk Møller]

få oplyst, om der eksisterer danske bestemmelser, som Dansk Investeringsfond har måttet finde veje til at omgå for at gennemføre arrangementet.

Besvarelse (5/1 81):

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

De enkelte kommanditister beskattes af deres andel i kommanditselskabets indkomst på samme måde som interessenter i et interessenskab, hvilket indebærer, at de kan afskrive på deres andel af selskabets afskrivningsberettigede aktiver. Efter vedtagelsen af lov nr. 537 af 28. december 1979 er adgangen for kommanditister til at anvende beløb, der er henlagt til investeringsfonds eller indskudt på etableringskonti til forlods afskrivning på aktiver i kommanditselskaber, imidlertid ophevet. Denne bestemmelse vedrører ikke de ordinære afskrivninger og eventuelle forskudsafskrivninger, som kommanditister kan foretage efter afskrivningsloven. Efter bestemmelsen i afskrivningslovens § 13, stk. 1, finder reglerne om afskrivning m.v. på maskiner, inventar og lignende driftsmidler, der udelukkende benyttes erhvervsmæssigt, i det væsentligste tilsvarende anvendelse på erhvervsmæssigt benyttede skibe. Det er en nødvendig forudsætning for indrømmelse af afskrivning, at den afskrivningsberettigede er ejer af det afskrivningsberettigede aktiv, og at han er skattepligtig til den danske stat. Under disse forudsætninger kan kommanditisten foretage afskrivninger, hvad enten skibet befinder sig her i landet eller i udlandet, og uanset under hvilket flag skibet sejler.

Spm. nr. 378

Til *undervisningsministeren* (19/12 80) af:

Flygaard (DR):

»Hvornår vil ministeren fremsende ansøgning om bevilling til nyt apparatur på Finseninstitutet?«

Begrundelse

Ved lov nr. 275 af 16. juni 1980 er det besluttet, at Finseninstitutet skal overtages af staten den 1. januar 1981. Under lovforhandlingerne blev det fremdraget, at man under alle omstændigheder måtte regne med større udgifter til erstatning af forældet udstyr på

Finseninstitutet. Det drejer sig specielt om diagnostisk apparatur og strålebehandlingsudstyr.

Det må befrygtes, at staten ikke vil kunne leve op til sine forpligtelser over for sygehuskommunernes patienter, hvis en stillingtagen til en sådan apparaturbevilling udskydes, til rigshospitalets kommende bestyrelse er trådt i funktion, eller til planerne for de fysiske rammer for statens hospitaler er udarbejdet.

Besvarelse (6/1 81):

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Ved lov nr. 275 af 16. juni 1980 er det bestemt, at Finseninstitutet overtages af staten og sammenlægges med rigshospitalet fra 1. januar 1981.

Da strålebehandling af cancerpatienter fortsat i en årrække må påregnes at skulle udføres fra Finseninstitutets nuværende lokaliteter på Strandboulevarden, har der for Finseninstitutet måttet udarbejdes en plan for ny- og genanskaffelser af strålebehandlingsudstyr.

Indenrigsministeren har herefter ladet udarbejde et udkast til en ansøgning til finansudvalget om en bevilling på i alt 58,1 mill. kr., fordelt over en 5års periode, til indkøb af apparatur m.v. til Finseninstitutet. Ansøgningen er imidlertid efter aftale med finansministeren stillet i bero, bl.a. med henblik på, at rigshospitalets nye bestyrelse, der træder i funktion pr. 1. januar 1981, kan få lejlighed til at se ansøgningen og bedømme den, bl.a. i lyset af de kommende byggeplaner for rigshospitalet.

Fra 1. januar 1981 hører Finseninstitutet under undervisningsministeriets ressort, og jeg er for mit vedkommende indstillet på, at ansøgningen om apparaturanskaffelser skal fremmes mest muligt. Sagen vil derfor snarest blive forelagt for rigshospitalets bestyrelse.

Spm. nr. 380

Til *socialministeren* (19/12 80) af:

Lis Starcke (DR):

»Finder ministeren det acceptabelt, at tilskuddet til et dansk præparat, Abalgin, der har været markedsført igennem 15 år af det velrenommerede medicinalfirma A/S Alfred Benzon, foreslås afviklet, medens det foreslås

[Lis Starcke]

at opretholde et tilskud på 60 pct. til et præparat, der kun har været markedsført i 12 måneder – og af henholdsvis et amerikansk og et (for 75 pct.s vedkommende) canadisk ejet firma?»

Begrundelse

Mængden af erfaring, der er gjort med de »nye« præparater, er langt mindre end erfaringen med Abalginpræparaterne, som har været anvendt med god virkning i smertebehandlingen i mere end 15 år, specielt af ældre mennesker med kroniske rheumatiske lidelser.

Desuden er Abalginbehandling en væsentlig mere økonomisk smertebehandling end diflunisalbehandling (Donobid og Diflonid) – en fordel såvel for patienten som for det offentlige.

Besvarelse (2/1 81):

Socialministeren (Ritt Bjerregaard):

De forslag, der henvises til i spørgsmålet, er optaget som bilag til den betænkning, der den 27. november blev afgivet af udvalget vedrørende lægemiddelområdet, nedsat under socialministeriet.

Der er endnu ikke taget stilling til gennemførelsen af udvalgets forslag, herunder spørgsmålet om en ændring af tilskudsprocenterne og spørgsmålet om en reduktion af det tilskudsberettigede lægemiddelsortiment.

Spm. nr. 381

Til *socialministeren* (23/12 80) af:

Anne Grete Holmsgård (VS):

»Er ministeren enig i, at det er ulovligt at opsig et barn fra en daginstitutionsplads/dagplejeplads alene med den begrundelse, at en af forældrene er arbejdsløs?«

Begrundelse

Ifølge Bjerringbro og Omegns Avis den 17. december 1980 og Viborg Stifts Folkeblad den 16. december 1980 har Bjerringbro kommunalbestyrelse vedtaget, at kommunen fremover kan opsig en dagplejeplads, hvis en af forældrene har været arbejdsløs i mere end 3 måneder. Samtidig er det blevet besluttet, at der straks efter, at en af forældrene

bliver arbejdsløs, sker en nedsættelse af time-tallet i dagplejen til max. 20 timer pr. uge.

Hvor Bjerringbro kommune har fundet belæg for denne beslutning, er en gåde. Det fremgår i hvert fald ikke af bistandsloven med cirkulærer, at det skulle være lovligt. Tværtimod fremgår det, at en daginstitutionsplads kun kan opsiges med tvingende grund (cirkulære af 29.3.1976), ligesom det fremgår, at det samme gælder for dagplejen (cirkulæreskrivelse af 15.6.1978).

Ud over dette er beslutningen et uhyggeligt eksempel på, hvorledes en kommunalbestyrelsesbeslutning kan anvendes til at undergrave det pædagogiske sigte med børneopgangen. Med kommunalbestyrelsens beslutning gøres det ganske enkelt klart, at et flertal i kommunen øjensynlig mener, at dagplejen skal betragtes som et sted, hvor børnene anbringes på grund af forældrenes udearbejde, og ikke som et sted, der har pædagogisk betydning for alle børn, samt et sted, der skal stå åbent for alle forældre uanset disses arbejdssituation.

Det er øjensynlig gået op for en række kommunalbestyrelsesmedlemmer i sidste øjeblik, at denne beslutning ikke er lovlig. Ifølge Viborg Stifts Folkeblad den 16. december 1980 var der to medlemmer, der stemte imod, og 3, der undlod. En af dem, der undlod – Svend Erik Rasmussen (S) – udtaler til nævnte avis, at hans beslutning skyldes, at han ved en nærmere gennemgang af bistandsloven ikke mener, beslutningen er forenelig med loven.

Besvarelse (7/1 81):

Socialministeren (Ritt Bjerregaard):

Det følger af de retningslinier, der er fastsat af socialministeriet i cirkulære af 29. marts 1976 om institutioner under kommunerne og om visse særlige plejehjem, at børn, der er optaget i en *daginstitution*, ikke kan opsiges fra deres plads uden tvingende grunde. En opsigelse bør da normalt ske med 6 måneders varsel.

Det følger på tilsvarende måde af socialstyrelsens cirkulæreskrivelse af 15. juni 1978 om formidlet dagpleje, at børn ikke bør opsiges fra deres *dagplejeplads* uden tvingende grunde. En opsigelse bør have undtagelsens karakter og bør først ske efter en nøje vurdering i hvert enkelt tilfælde. En opsigelse bør

[Socialministeren]

endvidere ske med normalt 6 måneders varsel.

Såfremt der generelt af en kommune fastsættes den regel, at et barn opsiges fra sin daginstitutionsplads eller dagplejeplads, når en af forældrene er arbejdsløs, vil dette ikke være i overensstemmelse med bistandslovens regler om dagforanstaltninger for børn. Dette har socialministeriet udtrykkeligt indskærpet over for kommunerne i en meddelelse i serien SM (sociale meddelelser) i 1977 i tilknytning til en konkret sag, der i øvrigt blev drøftet i Folketingets spørgetid den 12. januar 1977.

Det tilføjes, at socialministeriet den 19. december 1980 har bedt socialstyrelsen tage spørgsmålet om opsigelse af børn i dagpleje i den omhandlede kommune under forældrenes ledighed op til undersøgelse.

Spm. nr. 382

Til *ministeren for offentlige arbejder* (29/12 80) af:

Ole Bernt Henriksen (KF):

»Vil ministeren begrunde afslag på ansøgning om koncession til oprettelse og drift af busrute mellem Århus og København?«

Begrundelse

Efter hvad der oplyses, har Århus amt og Århus kommune anbefalet ansøgningen. DSBs kapacitet er utilstrækkelig, og mange, især ældre mennesker og handicappede, klager over det dårlige miljø, der er i intercitytogene. Det er derfor nødvendigt, at afslaget begrundes.

Besvarelse (7/1 81):

Ministeren for offentlige arbejder (Risgaard Knudsen):

Som svar på det stillede spørgsmål kan jeg i ét og alt henvise til mit svar af 7. januar 1981 på det af hr. folketingsmedlem Henning Grove stillede spørgsmål nr. 362 om samme sag.

Supplerende besvarelse af skriftligt besvaret spørgsmål:

Ad spm. nr. 249

Formanden:

Fra energiministeren er modtaget supplerende besvarelse af et af medlem af Folketinget Voigt stillet spørgsmål. Spørgsmålet, der sammen med den foreløbige besvarelse er optaget i Folketingstidende foran, sp. 3946, var sålydende:

Til *energiministeren* (25/11 80) af:

Voigt (FP):

»Hvad kan det kommende naturgasledningsnet anvendes til, når naturgassen om ca. 20 år er sluppet op, og bekymrer det ikke ministeren, at Holland – som er naturgassens største bruger – nu ikke længere vil tilslutte nye husstande til naturgassen, samt at de hollandske kraftvarmeværker nu er begyndt at omstille til kulfyring?«

Supplerende besvarelse (23/12 80):

Energiministeren (Poul Nielson):

I fortsættelse af min besvarelse af 2. december 1980 af ovennævnte spørgsmål nr. 249 kan jeg på basis af informationer indhentet af udenrigsministeriet oplyse følgende om anvendelse af kul og indenlandsk naturgas i den hollandske energiproduktion.

Den hollandske regering har i løbet af de sidste par år fremlagt omfattende materiale, herunder tre energipolitiske oplæg, til brug for fastlæggelsen af den hollandske energipolitik frem til århundredskiftet.

I et af disse oplæg behandles problemerne i forbindelse med anvendelse af kul til energiproduktion. Oplæggets hovedtese er, at energiproduktionen må omlægges med henblik på, at Holland omkring år 2000 vil få 40 % af sin elektricitetsproduktion fra kul, samt at foranstaltninger bør træffes til stimulering af industriens anvendelse af kul og kulproduceret gas.

Det kan i denne forbindelse nævnes, at der i det hollandske økonomiministerium peges på, at kraftværkernes løbende gaskontrakter, der i hovedsagen stammer fra perioden 1965–70, vil blive honoreret, men således at leverancerne strækkes over et længere åremål end oprindeligt forudset. Kraftværkerne er også indrettet til oliefyring, og øget anvendelse heraf vil muliggøre en udstrækning i tid af gasanvendelse. Det ventes således, at hollandske kraftværker frem til århundred-

[Energiministeren]

skiftet delvis vil fyre med gas. De hollandske hensigter om forøget anvendelse af olie i kraftværker har givet anledning til betydelig kritik fra såvel EFs side som IEAs side.

Holland tillægger tilslutningen af boliger – herunder nye boliger – til naturgasnettet højeste prioritet i områder, hvor der ikke er fjernvarme. Der er tale om en energipolitisk målsætning, der i lang tid fremover vil fortsætte og således bevare naturgassens betydning for energiforsyningen i den hollandske boligsektor.

Holland har siden begyndelsen af 1960'erne haft glæde af sine store naturgasforekomster. Efter nogen kritik i starten har forbrugerne af naturgasen gennemgående været meget tilfredse med denne rene og praktiske energiform. Kritikken skyldtes bl. a., at olien dengang var en særdeles billig energiform. Dette motiverede Holland til at afslutte langtidskontrakter med en række vesteuropæiske lande om salg af en del af Hollands naturgas. Kritikken er for længst forstummet, og den hollandske eksport af gas vil i de kommende 15–20 år blive nedtrappet. I øvrigt har Holland i efteråret 1980 afsluttet forhandlinger med hovedaftagerne af dets gaseksport om en justering af priserne.

Salget af naturgas indbringer den hollandske stat en nettoindtægt på omkring 10 milliarder gylden svarende til henvend 4% af Hollands bruttonationalprodukt. Indtægten kan ventes at stige i fremtiden som følge af ovennævnte prisaftaler. Den direkte og indirekte valutariske virkning af naturgasudvindingen er omkring 15 milliarder gylden årligt.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om tilskud til fiskerikonsulentvirksomhed.

(Lovforslag nr. L 69. Fremsat 11/11 80. Første behandling 25/11 80. Betænkning 17/12 80).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under et.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

§§ 1 og 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om musik.
(Lovforslag nr. L 108. Fremsat 16/12 80).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Mette Madsen (V):

Da vi lavede musikloven i 1976, vidste vi alle, at vi med denne lov skabte nogle gode rammer for dansk musikliv, for alle danske borgeres mulighed for aktivt eller passivt, hvor de end boede, at få del i de glæder og oplevelser, musik kan give mennesker. Vi vidste også, at de penge, der fulgte denne lov, ikke ville slå til, men vi fandt det vigtigt, at vi i hvert fald fik skabt de bedst mulige rammer, så måtte vi efterhånden se at få pengene til at følge med behovet. Behovet kendte vi heller ikke rigtig. I det hele taget var det svært at vide, hvordan denne helt nye lov ville fungere, og derfor skulle folketinget efter en 4-årig periode vurdere, hvordan loven har virket, og det er denne vurdering, vi nu skal i gang med.

Som grundlag for dette arbejde har vi i bemærkningerne ministerens og musikrådets vurdering. Der står også, at amter og kommuner i princippet har tilsluttet sig. Men efter venstres mening er dette ikke nok til at kunne vurdere loven, og derfor håber jeg, at vi under udvalgsarbejdet vil høre fra mange andre involverede og interesserede – vi har allerede modtaget flere henvendelser – så at